

Jaarstukken 2022

13 april 2023

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
JAARVERSLAG	
Programma Arbeidsmarkt	9
Programma Werkleerbedrijf	13
Programma Inkomen	19
Programma Schuldhulpverlening	25
Programma Overhead	29
Algemene Dekkingsmiddelen	32
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	33
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	35
Paragraaf financiering	35
Paragraaf verbonden partijen	37
Paragraaf bedrijfsvoering	37
Paragraaf Wet open overheid	38
Beleidsindicatoren bestuur en organisatie	39
JAARREKENING	
Waarderingsgrondslagen	41
Balans	43
Toelichting op de balans	44
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	48
Gebeurtenissen na balansdatum	49
Totaaloverzicht van baten en lasten met toelichting	50
Programma Arbeidsmarkt	52
Programma Werkleerbedrijf	53
Programma Inkomen	55
Programma Schuldhulpverlening	58
Programma Overhead	59
Algemene Dekkingsmiddelen	61
Begrotingsrechtmatigheid	61
Overzicht van incidentele baten en lasten/onvoorzien	62
Taakvelden	63
Gegevens Wet normering topinkomens	64
SISA	66
Vaststelling van de jaarrekening	71
BIJLAGEN	
1: Kerncijfers	72
2: Financiële bijdragen van gemeenten	73
3: Lijst van afkortingen	75
Controleverklaring	76

Managementsamenvatting

Deze jaarstukken bevatten het jaarverslag en de jaarrekening. Hierin wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid, de bereikte prestaties en de middelen die daarvoor nodig waren.

Na de goede resultaten voor Orionis Walcheren in 2021, waren de verwachtingen voor 2022 zeer goed temeer omdat de coronacrisis meer en meer op haar einde liep. De wereld werd echter in februari overvallen door een nieuw crisis, te weten Oekraïne. Inflatiecijfers van 14%, een energiecrisis en krimpende economieën zijn het gevolg geweest. De effecten houden nog steeds aan. Ook bij Orionis Walcheren hebben deze abrupte nieuwe omstandigheden grote gevolgen gehad gedurende het hele jaar 2022

De doelstellingen 2022 zijn, net als in 2021, samen te vatten in 2 hoofddoelstellingen: vermindering van het klantenbestand (en daarmee de tekorten op de Rijksvergoeding) en verbetering van het rendement van het Werkleerbedrijf. Beide doelstellingen zijn niet gehaald. Het Buig-tekort, wat in de afgelopen jaren al fors is teruggebracht en in 2021 voor het eerst in 10 jaar een positief saldo liet zien, is voor het eerst weer gestegen. De fors gedaalde Rijksvergoeding is daar mede debet aan. Binnen het Werkleerbedrijf is de rendementsverbetering, die een positief vervolg diende te geven op het mooie resultaat van 2021, niet gerealiseerd.

We beseffen meer en meer dat het behalen van de resultaten afhankelijk is van onze buitenwereld. Corona heeft grote gevolgen gehad in 2020 en 2021 en nu heeft Oekraïne evenzeer grote gevolgen. Ondanks deze effecten op onze resultaten heeft ons dat niet afgeleid van onze lange termijn doelstellingen. Orionis Walcheren is met de goede dingen bezig! Zo blijven de doelstellingen voor het Werkleerbedrijf op het gebied van rendementsverbetering en ontwikkeling ongewijzigd en ook op het gebied van onze klantenaantallen behoudt de nieuwe werkwijze “Werken naar Vermogen” dezelfde uitgangspunten om onze klantenaantallen verder te verkleinen.

Dat we ook hiermee bij Orionis Walcheren op de goede weg zijn wordt wederom bevestigd door onze Sociale Cliëntenraad die aangeeft dat klanten steeds beter geholpen worden en steeds meer tevreden zijn over onze dienstverlening. Dit uit zich ook in een afname van de ingediende bezwaarschriften en eveneens een afname van het aantal klachten. Dat in een jaar wat voor onze uitvoering niet gemakkelijk was omdat zij sterk onder druk stonden door de aanvullend gevraagde dienstverlening. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan het uitvoeren van de energietoeslag en het leefgeld voor vluchtelingen uit Oekraïne. Het uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek geeft ons gemiddeld een 7,9 als rapportcijfer. Maar we krijgen ook tips en opmerkingen van zaken die beter kunnen, daarmee gaan we aan de slag.

Klantenbestand

Medio 2022 is Orionis Walcheren gestart met de nieuwe werkwijze “Werken naar Vermogen”. Deze nieuwe methodische aanpak is nodig omdat ons klantenbestand een steeds grotere afstand heeft tot de arbeidsmarkt. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn alle burgers die aan het werk kunnen aan het werk. Hierdoor resteert een klantenbestand met meer schulden en verslavingsproblematieken, meer samenloop met de WMO (met name bij jongeren) en er is steeds vaker sprake van licht verstandelijke beperkingen (40% van het klantenbestand). We hebben de overtuiging dat ondanks dat het

klantenbestand moeilijker naar werk te begeleiden is, deze nieuwe methodische aanpak ons zal brengen op onze geprognosticeerde doelstellingen om ons klantenbestand verder te reduceren.

Werkleerbedrijf

Het rendement op het Werkleerbedrijf is tweeledig: een sociaal rendement en een financieel rendement.

Het *sociaal rendement* omvat de ontwikkeling van de SW/BsW-medewerkers en het, middels een werkleertraject, aanbieden van een werkervaring waarmee bijstandsgerechtigden een betere uitgangspositie op de arbeidsmarkt verkrijgen. Het wordt steeds moeilijker om kandidaten te vinden voor een werkleertraject, omdat veel mensen hun weg al hebben gevonden naar de arbeidsmarkt. De kandidaten die we kunnen plaatsen hebben aanzienlijk langere én intensievere begeleiding nodig omdat zij een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Eind 2020 hebben we een programma in gang gezet dat het *financiële rendement* van het Werkleerbedrijf in meerdere jaren fors moet verbeteren. In 2021 is een eerste resultaatsverbetering van € 0,56 miljoen op jaarbasis gerealiseerd. In 2022 is minder rendement behaald als gevolg van teruglopende opdrachten bij opdrachtgevers als gevolg van de wereldwijde crisis. Waar een verbetering van € 0,7 miljoen verwacht was is er een verlies geleden van eenzelfde bedrag. Dit terwijl de netto toegevoegde waarde van onze medewerkers juist vergroot is.

Daarnaast heeft de doorontwikkeling van het Werkleerbedrijf meer tijd gekost en hebben onze gemeenten meer tijd nodig om naar hun SROI verplichtingen (t/m 2025) toe te werken.

Onze plannen die in 2021 getoetst zijn door het onderzoeksbureau KplusV blijven onverkort van kracht. We zien alleen dat we meer tijd nodig hebben om uiteindelijk op de afgesproken doelstellingen te komen. Deze blijven realistisch en haalbaar. We blijven dus toewerken naar de doelstellingen uit het implementatieplan. Wat Orionis Walcheren nodig heeft is tijd en vertrouwen!

Financiën

Het financiële resultaat over 2022 geeft geen goed beeld van de financiële prestaties van Orionis. Dit komt omdat voor de Rijksvergoedingen niet de definitieve vergoeding in de jaarstukken is opgenomen, maar een voorlopige vergoeding. Dit op basis van een eerdere begrotingswijziging. De definitieve Rijksvergoedingen zijn niet meer - zoals in voorgaande jaren wel gebruikelijk was – in een laatste begrotingswijziging goedgekeurd. In deze jaarstukken is het jaarresultaat € 1.521.000 negatief (*voor alle bedragen geldt: voordelig of nadelig ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting*).

De twee belangrijkste componenten hiervan zijn hiervoor al genoemd: het Buig-saldo en het Werkleerbedrijf. Beide elementen laten zien dat de behaalde financiële resultaten sterk afhankelijk zijn van externe factoren.

Buig-saldo (€ 1,68 miljoen nadelig)

Doelstelling

Het begrote doel was een kantenaantal eind 2022 van 2840 klanten en een uitstroom naar werk van 350 klanten. Dit zou moeten leiden tot een positief Buig-saldo van € 0,25 miljoen.

Resultaat

In een tussentijdse prognose is gemeld dat de uitstroom naar werk naar beneden wordt bijgesteld tot 278 klanten, en een gewijzigde verlaagde eindstand van 2796. Desondanks is in die prognose het Buig-saldo verlaagd naar € 1,02 miljoen negatief als gevolg van een bijgestelde Rijksvergoeding.

De ontwikkeling van het klantenaantal is beter dan begroot en geprognostiseerd! De uitstroom naar werk komt hoger uit dan de prognose: 315 klanten. De eindstand komt iets lager uit dan de begroting en prognose: 2789 klanten.

Deze positieve ontwikkeling in klantenaantal vertaalt zich echter niet in een beter BUIG-saldo. Dit is juist nog verder verslechterd tot een tekort van € 1,68 miljoen.

Oorzaak

De instroom van nieuwe klanten in de uitkering is lager uitgevallen dan begroot. Door de krappe arbeidsmarkt vinden potentiële klanten die geschikt zijn voor werk zelf een baan en stromen dus niet meer in in de uitkering. Dit leidt tot een lager klantenbestand.

Maar dus niet tot een beter financieel resultaat. De Rijksvergoeding wordt in september van het voorafgaande jaar voorlopig vastgesteld. Die vergoeding is voor ons uitgangspunt.

Gedurende het lopende jaar wordt deze vergoeding nog twee keer bijgesteld: in mei en in september. De uitgaven liggen dan al grotendeels vast, terwijl de inkomsten dus nog kunnen variëren. In twee stappen is die vergoeding in 2022 met € 1,90 miljoen naar beneden bijgesteld. In onze tussentijdse prognose hebben we de verlaging van mei meegenomen, de verdere verlaging in september komt hier nog boven op.

Het verschil in klantenaantal met het landelijk gemiddelde loopt verder op. In 2020 is niet het volledige steun- en herstelpakket van de overheid ingezet, waardoor minder inzet op re-integratie is geweest dan landelijk gemiddeld. Als gevolg van dit DB-besluit zijn middelen uit het steun- en herstelpakket rechtstreeks naar gemeenten gevloeid, maar dit betekent wel dat de uitgangspositie in ons klantenbestand ongunstiger is geworden dan het landelijk gemiddelde. In het verdeelmodel van de Buig-vergoeding leidt dit tot een lagere vergoeding. In dit verdeelmodel geldt de wetmatigheid: beter presteren dan landelijk gemiddeld leidt tot een financieel voordeel, minder presteren dan landelijk gemiddeld leidt tot een financieel nadeel.

Rendement Werkleerbedrijf (€ 0,78 miljoen nadelig)

Doelstelling

Voor 2022 was een verdere resultaatverbetering van € 647.000 ten opzichte van 2021 begroot. (In 2021 hebben we het bedrijfsresultaat met € 564.000 weten te verbeteren en met het doel voor 2022 erbij komt dit in totaal op een begrote verbetering van € 1,21 miljoen in 2 jaar tijd).

Resultaat

In de het voorjaar en zomer van 2022 waren de ontwikkelingen erg negatief en dachten we dat we € 1,4 miljoen lager uit zouden komen dan begroot. Deze tegenvaller is ook tussentijds gemeld.

We sluiten het jaar echter af met gunstiger cijfers dan die prognose: € 777.000 lager dan begroot. Dus in plaats van de begrote verbetering van € 647.000 treedt juist een verslechtering van op € 130.000.

Oorzaak

De belangrijkste oorzaak hiervan is de teruglopende omzet. De energiecrisis, de oorlog in Oekraïne en de hoge inflatie leiden tot terughoudendheid bij onze bestaande opdrachtgevers en tot het uitblijven van nieuwe opdrachten. De omzet loopt daardoor sterk terug. Dit is de hoofdoorzaak van de verslechtering. Daarnaast heeft de doorontwikkeling van het Werkleerbedrijf meer tijd gekost en hebben onze gemeenten meer tijd nodig om naar hun SROI verplichtingen (t/m 2025) toe te werken.

Van het voordeel dat we in 2021 gerealiseerd hadden is daarmee in 2022 nog € 423.000 over. Maar het was niet waarop we gehoopt hadden.

Gemeentelijke bijdragen

Zowel de *reguliere exploitatiebijdrage* (€ 15,6 miljoen) als de *reductie van de gemeentelijke bijdrage* (€ 0,2 miljoen) is opgenomen conform het begrote bedrag.

Vergoeding en besteding (* € 1.000)	real 2022
Gemeentelijke exploitatiebijdrage	€ 15.597
Reductie gemeentelijke bijdrage	-€ 207
Extra gemeentelijke bijdrage	€ 0
Totaal bijdrage gemeenten	€ 15.390
Re-integratie	-€ 565
Werkleerbedrijf excl. Wsw	-€ 714
WSW-lonen/rijksvergoeding	-€ 1.767
Inkomen	-€ 3.473
Schuldhelpverlening	-€ 1.171
Overhead	-€ 9.251
reserveringen	€ 30
Totaal besteding	-€ 16.911
Saldo 2022	-€ 1.521

Vlissingen, 13 april 2023

Jeroen Louws, voorzitter

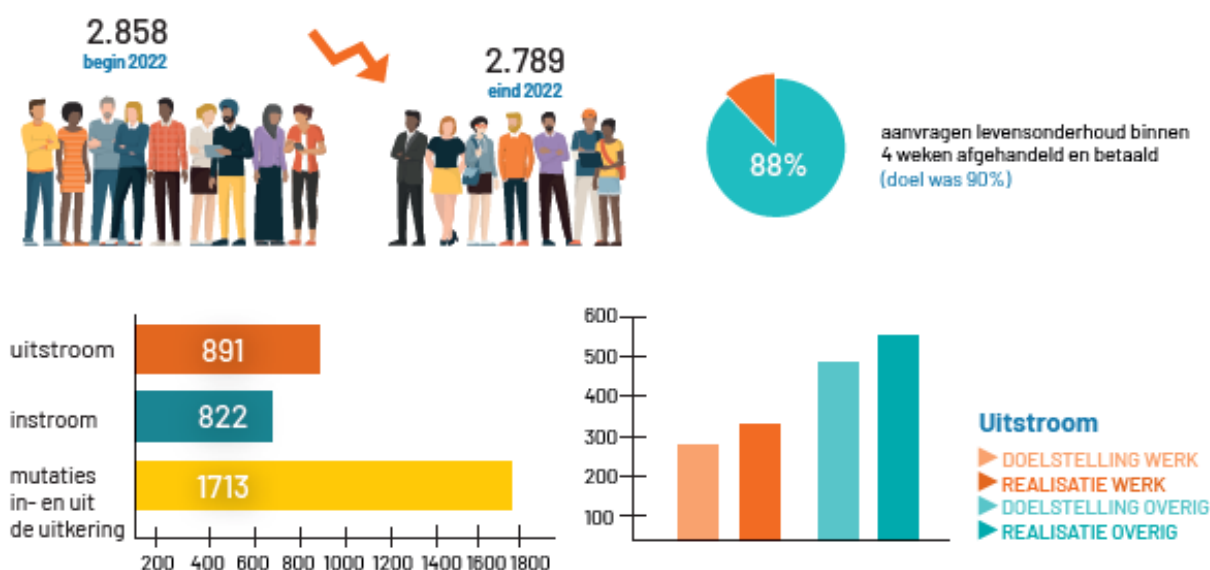
Henk Guise, algemeen directeur

2022 JAARVERSLAG

Orionis Walcheren is met goede dingen bezig! We laten ons niet afleiden van onze lange termijn doelstellingen.

- Door het verstrekken van inkomensvoorzieningen en het bieden van schuldhulp zorgen we voor bestaanszekerheid.
- De ontwikkeling van **Werken naar Vermogen** gaat ervoor zorgen dat we **meer mensen naar werk kunnen begeleiden**.
- Het Werkleerbedrijf blijft werken aan **ontwikkeling van medewerkers en rendementsverbetering**.

Klantenaantal uitkering levensonderhoud

Financiën

2022 WAS EEN ZWAAR JAAR
De Oekraïne crisis zorgde voor:

- Hoge inflatie
- Energiecrisis
- Krimpende economieën

€ 1.245.000

Leefgeld Oekraïne voor 261 gezinnen (435 personen)

7.249 aanvragen Energietoelag

€ 1.300,00 per huishouden. Dit was veruit het meest aangevraagde product van 2022

€ 9.271.000 totaal.

We hebben op Walcheren 97% van de doelgroep rechtshabenden bereikt (CBS)

€ 5.894.000

betaald aan **bijzondere bijstand en minimaregelingen**

€ 46.525.000

Totaal bedrag verstrekt **Inkomensvoorziening levensonderhoud**

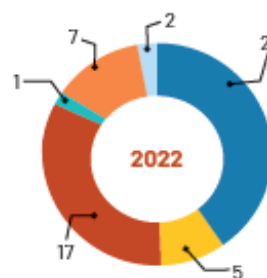
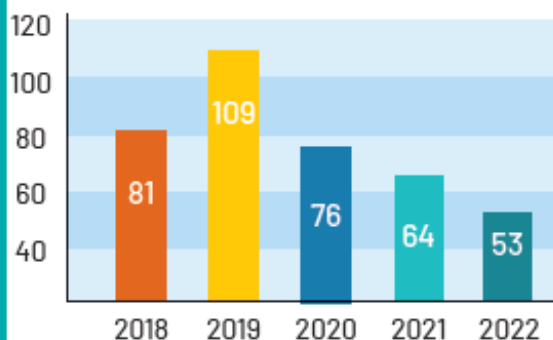

Bezwaar

- ▶ 118 bezwaarschriften op beslissingen over uitkeringen levensonderhoud en bijzondere bijstand
- ▶ 24% hiervan was (gedeeltelijk) gegrond.
- ▶ 29 bezwaarschriften zijn ingetrokken.

Klachten

- Minnelijk**
(We zijn er samen uitgekomen)
- Zorgvuldig**
(Goed gedaan door Orianis Walcheren)
- Niet zorgvuldig**
(Niet goed gedaan door Orianis Walcheren)
- Niet onbehoorlijk**
(Niet fout gedaan door Orianis Walcheren)
- Ingetrokken**
(Klacht niet meer behandelen)
- Zeeuwse ombudsman**

Informatiebeveiliging

In 2022 zijn er 46 signalen van datalekken geweest waarvan er één onder de definitie van datalek valt die gemeld moet worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Deze heeft niet tot sancties geleid.

Schuldhelpverlening & vroegsignalering

540

Startgesprekken
schuldhelpverlening

90

Convenanten voor het melden van betaalachterstanden met signaalpartners zoals woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars

183

Gemiddeld aantal meldingen per maand van onze signaalpartners over betaalachterstanden

38%

Percentage klanten wat na de handreiking van ons vroegsignaleringsteam met ons in contact komt voor ondersteuning bij hun betaalproblemen

Een toekomstbestendig Werkleerbedrijf

SOCIAAL RENDEMENT

Het WLB heeft doorlopend 75 plaatsen voor werkleertrajecten beschikbaar voor Participatiewet klanten.

SW-MEDEWERKERS

- Aantal Sociale Werkvoorziening: 422,4 fte (506 medewerkers)
- Aantal Beschut Werk 31,8 fte (44 medewerkers)
- Aantal Begeleid Werk bij extern werkgever 14,5 fte (17 personen)

Programma Arbeidsmarkt

Het programma Arbeidsmarkt bevat alle re-integratie activiteiten voor bijstandsgerechtigden en gerelateerde groepen. We richten ons op uitstroom naar werk en als dat (nog) niet mogelijk is op participatie. Werk of participatie is om veel redenen waardevol voor inwoners. Daarom heeft iedere bijstandsgerechtigde recht op perspectief. De vraag van de arbeidsmarkt is leidend in re-integratie. Alleen met dit uitgangspunt zijn structurele oplossingen mogelijk voor de huidige mismatch tussen enerzijds de vraag naar arbeid en anderzijds inwoners die aan de kant staan.

Activerend re-integratiebeleid is onmisbaar voor iedere bijstandsgerechtigde. Iedere investering hierin heeft altijd een positieve opbrengst. Landelijke onderzoeken wijzen uit dat de re-integratiebudgetten slechts voldoende zijn voor actieve bemiddeling van een derde van alle bijstandsgerechtigden. Desondanks heeft Orionis de ambitie om ook met de overige twee derde van het bijstandsbestand actief binnen re-integratie aan de slag te zijn. Dit willen we bereiken door een innovatieve dienstverlening, inzet van het Werkleerbedrijf als re-integratie instrument en arrangementen met werkgevers en branches. Hiermee willen we komende jaren de positieve uitstroomresultaten continueren, waardoor de bijstandsuitgaven passen binnen de Rijksmiddelen.

Wat hebben we bereikt

Product re-integratie	Realisatie 2021	Begroot 2022	Begroot 2022-3	Prognose	Realisatie 2022
Volledige uitstroom naar werk	385	350	350	278	315
Opbrengsten uit deeltijdwerk	€ 2,15 mln	€ 2,3 miljoen	€ 2,2 miljoen	€ 2,2 miljoen	€ 2,0 miljoen
Duurzaamheid uitstroom werk (% na 6 maanden nog uit de uitkering)	91%	75%	75%	75%	93%

De kolom “begroot 2022-3” is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom “prognose” is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Terugkijkend naar 2022 zijn enerzijds de resultaten voor volledige uitstroom iets hoger uitgekapt dan de gewijzigde prognose. Anderzijds zijn de opbrengsten uit deeltijdwerk iets achtergebleven op de prognose.

Zoals al voorspeld in de begroting was de instroom van kansrijke klanten in 2022 inderdaad minder dan gedacht. Dit heeft ervoor gezorgd dat er minder klanten zijn ingestroomd die binnen 6 maanden bemiddeld konden worden naar werk. Door de krapte op de arbeidsmarkt vinden kansrijke inwoners snel een baan, waardoor een uitkeringsaanvraag vaak niet nodig is. Deze inwoners vinden zelf hun weg op de arbeidsmarkt, of worden ondersteund door bijvoorbeeld het Zeeuws Mobiliteitsteam.

Voor inwoners die wel een beroep moeten doen op bijstand, is de intensieve aanpak en aanvullend instrumentarium onder de werknaam “Werken naar Vermogen” in 2022 verder doorontwikkeld. Sinds de zomer van 2022 brengen we met behulp van een vragenlijst in beeld in hoeverre een inwoner zelfredzaam is op de arbeidsmarkt. Hierbij kijken we met name naar het werkzoekgedrag van een inwoner, het vertrouwen in eigen kunnen, de houding ten opzichte van werk, de psychische belastbaarheid en eventuele financiële stress die al dan niet ervaren wordt. Op basis van de uitkomsten van de vragenlijst en een gesprek met de inwoner bekijken we of de inwoner binnen 6 tot 18 maanden ontwikkeld kan worden naar werk. Om hier een goede afweging in te maken, stemmen we dit sinds de zomer ook af met interne deskundigen, zoals een arbeidsdeskundige en een matcher. Vanaf de zomer van 2022 bieden we inwoners ook een 6 tot 8-weekse training aan. In deze training staan beroepenoriëntatie en het stellen van leerdoelen centraal. Inwoners gaan aan de slag met testen om te bekijken welke beroepen bij hen zouden passen en gaan ook in de praktijk van onze werkleertrajecten op snuffelstages. Daarnaast leert de inwoner leerdoelen opstellen die als basis dienen voor het coachingsplan wat samen met de klantmanager wordt opgestart. Het coachingsplan is de basis voor het ontwikkeltraject. In dit ontwikkeltraject werken we toe naar een plaatsing op de arbeidsmarkt.

Om deze ontwikkeltrajecten verder inhoud te geven hebben we in 2022 onze verschillende leerlijnen die we aanbieden aan inwoners doorontwikkeld. Een leerlijn is een bundeling van interventies die een inwoner kan doorlopen om vaardigheden op te doen voor een kansrijke sector op de arbeidsmarkt. Inwoners die wij nu begeleiden hebben een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. We zien daarom dat we ons eerst moeten richten op het verbeteren van de persoonlijke levenssituatie van de klant en vervolgens op het verbeteren van opleiding, vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Pas daarna kunnen we de stap richting de arbeidsmarkt maken. We hebben een start gemaakt met het inbouwen van deze elementen in de leerlijnen. Ook hebben we een start gemaakt met het aanpassen van onze werkleertrajecten op deze elementen.

Ook onze manier van klantbegeleiding voor re-integratie is in 2022 aangepast. Deze is intensiever geworden, en vanuit één contactpersoon voor de inwoner. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat het werken vanuit één contactpersoon een belangrijke bouwsteen is voor effectieve re-integratie. Een inwoner heeft daarom sinds de zomer van 2022 één contactpersoon die de klant van A tot Z

begeleidt op het gebied van re-integratie. Dat betekent dat een klant tussentijds niet meer overgedragen wordt naar verschillende medewerkers. Om deze begeleiding te kunnen bieden worden de klantmanagers re-integratie ook aanvullend opgeleid.

Uit verschillende onderzoeken blijkt ook dat een intensieve begeleiding noodzakelijk is om uiteindelijk een plaatsing op werk te kunnen realiseren. Per inwoner is nu ongeveer 70 uur nodig. Voorheen was dit 30 tot 35 uur. Dat betekent dat onze klantmanagers nu werken met caseloads van 30 tot 35 inwoners in plaats van 50 tot 60 inwoners.

In 2022 hebben we de eerste resultaten van de “Werken naar Vermogen” aanpak al kunnen verzilveren in de vorm van uitstroom naar (parttime) werk. Deze lijn zetten we in 2023 voort.

Naast de bestaande werkleertrajecten en instrumenten die Orionis Walcheren te bieden heeft is in 2022 ook een nieuw instrument toegevoegd, namelijk Bewegen Werkt. Bewegen Werkt helpt inwoners letterlijk met in beweging komen onder begeleiding van een trainer en een fysiotherapeut. Ook helpt dit programma inwoners met het opbouwen van sociale contacten met andere deelnemers uit de groep.

In 2022 zijn ook weer 2 succesvolle programma's met De Harde Leerschool gedaan. Dit is een programma voor jongvolwassenen met ernstige (psychische) problematiek wat zich richt op bewegen door middel van Rugby, en aanstuurt op zelfinzicht, zelfvertrouwen en zelfredzaamheid. Alle drie basiselementen voor een re-integratietraject wat daarna kan volgen.

Wat heeft het gekost

Re-integratie (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Doorbelast pers. en werkinfra	5.028	576	4.737	256	4.798	317
loonkosten WiW/BsW	312		368		428	
overige re-integratie	730	0	756	0	908	
Rijksvergoedingen		5.555		5.605		5.817
Subtotaal	6.070	6.131	5.861	5.861	6.134	6.134
Directe apparaatskosten	923	0	932	0	932	0
Totaal product	6.993	6.131	6.793	5.861	7.065	6.134
Saldo		-862		-932		-932

Re-integratie (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Doorbelast pers. en werkinfra	4.798	317	4.882	317	5.229	712
loonkosten WiW/BsW	428		438		390	144
overige re-integratie	908		908		743	57
Rijksvergoedingen		5.817		5.911		5.817
Subtotaal	6.134	6.134	6.228	6.228	6.363	6.730
Directe apparaatskosten	932	0	932	0	932	0
Totaal product	7.065	6.134	7.159	6.228	7.294	6.730
Saldo		-932		-932		-565

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Doorbelasting personeel en werkinfrastructuur

De subsidies vanuit arbeidsmarktregio en ESF-middelen komen hoger uit, hier staan ook extra personele uitgaven tegenover. De definitieve afrekening ESF vindt plaats in 2023, er is met een bepaalde marge rekening gehouden.

Loonkosten WiW en Beschut Werk

Per saldo zijn de loonkosten € 38.000 lager dan begroot. De loonkosten Beschut Werk zijn afhankelijk van het daadwerkelijk aantal plaatsingen. De lagere loonkosten zijn te danken aan een lagere bezetting dan de (begrote) taakstelling.

De loonkosten liggen ook lager dan in 2021. Beschut Werk kent een hoog ziekteverzuim. Deze medewerkers vallen onder de no-risk polis. Kosten van ziekteverzuim worden door het UWV vergoed, deze opbrengsten van het UWV zijn in 2022 hoger a.g.v. een hoger verzuim.

Overige re-integratie

Vanuit de arbeidsmarktregio is een (niet begrote) subsidie ontvangen van € 57.000. De werkelijke kosten zijn mede afhankelijk van de kandidaten in trajecten en de benodigde instrumenten daarvoor.

Rijksvergoedingen

Opgenomen is de Rijksvergoeding zoals deze is begroot in februari. De vergoeding is in de septembercirculaire definitief geworden en komt alsnog hoger uit. Het meerdere van € 94.000 loopt niet via de jaarstukken van Orionis en is dus een direct voordeel bij de gemeenten zelf.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Werkleerbedrijf

Wij zorgen voor **passend** beschut en beschermd **rendabel** werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt **binnen het Werkleerbedrijf en bij externe opdrachtgevers**. Door werk te bieden zorgen we ervoor dat deze groep maatschappelijk participeert.

Het Werkleerbedrijf ziet het **ontwikkelen** van haar SW-medewerkers en bijstandsgerechtigden als één van haar hoofdtaken. Dat betekent dat we niet alleen steeds in gesprek zijn met onze medewerkers over ontwikkeling, maar hier ook invulling aan geven door het zoeken naar passend werk. Wij richten ons niet op één werksoort, maar op een ruim palet aan werksoorten zodat de SW-medewerkers intern zich kunnen ontwikkelen. Daarbij kan dit ook extern zijn in de vorm van Begeleid Werken of een detachering. Bijstandsgerechtigden stromen in op een passend werkleertraject binnen het Werkleerbedrijf en kunnen daarna via de route trajectbegeleiding en matching worden uitgeplaatst op de arbeidsmarkt.

Het Werkleerbedrijf kan **meerdere doelgroepen** gaan bedienen, zoals arbeidsmatige dagbesteding of bijstandsgerechtigden in een tijdelijke baan.

Een belangrijk financieel doel is **rendementsverbetering**. We werken toe naar een financieel gezond Werkleerbedrijf. De eerste stap is om gelijk te komen met de landelijke benchmark. En daarna een verdere verbetering, totdat Orionis zwarte cijfers schrijft op het onderdeel Werkleerbedrijf.

Wat hebben we bereikt

Product Werkleerbedrijf (WLB)	Realisatie 2021	Begroot 2022	Begroot 2022-3	Prognose	Realisatie 2022
Uitstroom naar werk (fulltime of parttime) op ingezette werkleerplekken in het WLB	32 %	50 %	50 %	50 %	30%

Product Werkleerbedrijf (WLB)	Realisatie 2021	Begroot 2022	Begroot 2022-3	Prognose	Realisatie 2022
Saldo Wsw-lonen en Rijksvergoedingen	€ 2,11 mln negatief	€ 2,18 mln negatief	€ 2,04 mln negatief	€ 1,86 mln negatief	€ 1,77 mln negatief
Rendementsverbetering (productie en detacheringen)	verbetering € 564.000	€ 1,23 miljoen	€ 1,18 miljoen	€ 0,26 mln negatief	€ 0,39 mln positief
Afstand tot de Cedris benchmark (in € per persoon)	€ 2.882 (prognose)	€ 1.056	€ 1.110		

De kolom "begroot 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2021 hebben we het bedrijfsresultaat met € 564.000 weten te verbeteren en voor 2022 was een verdere resultaatverbetering van € 647.000 ten opzichte van 2021 begroot. Dus in totaal een verbetering van € 1,21 miljoen.

In september 2022 dachten we dat we € 1,4 miljoen lager uit zouden komen dan begroot. We sluiten het jaar af met wat gunstiger cijfers; van het voordeel van € 564.000 dat we in 2021 gerealiseerd hadden is nog € 423.000 over. Maar het was niet waarop we gehoopt hadden: ten opzichte van de begroting komen we € 777.000 tekort. Ondertussen hebben we in 2 jaar tijd € 564.000 + € 423.000 = € 987.000 voor de gemeenten bespaard.

De netto toegevoegde waarde productie

De netto toegevoegde waarde productie, exclusief detacheringen, nam af met € 149.000 in vergelijking met vorig jaar. Ten opzichte van de begroting bleef de netto toegevoegde waarde met € 1.062.000 achter. De oorlog in Oekraïne en de snel stijgende grondstofprijzen hebben een grote impact gehad op één van onze grootste opdrachtgevers. De vervoerskosten voor containers verdrievoudigde. Opdrachten werden uitgesteld of gingen helemaal niet door, waardoor de omzet bij deze opdrachtgever met € 350.000 achteruit ging.

Een andere grote opdrachtgever heeft opnieuw aanbesteed, waarbij de keuze is gevallen op een andere leverancier. Omdat de opdrachtgever echter bijzonder tevreden was over onze dienstverlening hebben zij de nieuwe leverancier gevraagd in het kader van SROI om een gedeelte van de opdrachten bij ons te plaatsen. Desondanks had dit een negatief effect op de omzet, € 150.000. Nog eens € 100.000 aan omzet verdampte bij een verzameling kleine opdrachtgevers. Deels omdat wij zelf de keuze hebben gemaakt om afscheid te nemen van deze klanten omdat het bedienen daarvan niet rendabel is en nooit rendabel zal worden.

In Nederland hebben we te maken gehad met een forse inflatie met verlies van koopkracht als gevolg. Een andere, grote opdrachtgever van ons, richt zich op het hogere klantensegment in de voedingsmiddelenbranche. Zelfs de beter gesitueerde burger kijkt nu waar de boodschappen het voordeligst zijn. De klantvraag is sterk terug gevallen en in december bleek dat deze ondernemer haar activiteiten zelfs moest staken. De omzet van deze opdrachtgever is met € 100.000 verbeterd ten opzichte van vorig jaar, maar viel aanzienlijk lager uit dan begroot.

Bij 9 van de opdrachtgevers uit de top 15 steeg onze omzet; in totaal met € 408k maar dit was dus onvoldoende om het omzetverlies op te vangen. laat staan de oorspronkelijk begrote omzetstijging te realiseren.

Deze omstandigheden hebben ook gevolgen voor het tempo waarmee we nieuwe klanten kunnen aantrekken; potentiële klanten zijn voorzichtig geworden en stellen hun beslissing uit. We maken helaas ook mee dat we opdrachtgevers verliezen aan collega-werk(leer)bedrijven die bereid zijn om v r onder de kostprijs aan te bieden. Zij kunnen dit omdat zij, over de hele linie, winst maken. Met deze winst wordt marktaandeel gekocht.

Vermeldenswaardig is de transformatie die we bij Verpakken doorvoeren. Daar zetten we maximaal in op ontwikkeling van medewerkers. We kijken waar we de medewerkers maximaal in hun kracht kunnen zetten. Dat kan bij een beter renderende werksoort of detachering. Maar ook naar arbeidsmatige dagbesteding of zelfs RVU. Het werk wordt dus met minder mensen gedaan. We stoten slecht renderend verpakkingswerk af en vervangen dit door beter renderend werk of zelfs rendabel werk. Daarnaast proberen we met LEAN werken steeds effici nter te werken en hebben we een effectieve aanpak van het ziekteverzuim. Ook zijn de tarieven substantieel verhoogd. De professionalisering bij het Bedrijfsbureau zorgt voor een betere interactie met opdrachtgevers, werkleiding en accountmanagement.

Dit alles zorgt er voor dat we in 2022 de netto toegevoegde per fte hebben weten te verdubbelen bij Verpakken. Tegen de landelijke tendens in.

Detachering

De detacheringssomzet was begroot op € 920.000, in de prognose 2022 verlaagd tot 730.000. De realisatie kwam uit op € 819.000. Ten opzichte van vorig jaar een verlaging van € 43.000.

Afgelopen jaar heeft het onderwerp ontwikkelen van medewerkers een doorstart gekregen. De resultante hiervan is dat medewerkers doorstromen naar een beter renderende werksoort en indien mogelijk naar een detachering. Dit begint nu op gang te komen, waardoor het aantal gedetacheerden stijgt. Ook hebben we de detacheringstarieven opnieuw onderhandeld. Voor oninbare vorderingen hebben we € 66.000 afgeboekt conform de boekhoudregels.

Werkleertrajecten

Het werkleerbedrijf heeft doorlopend 75 leerwerktrajecten beschikbaar. Op deze “leerstoe tjes” worden mensen met een bijstandsuitkering (inclusief statushouders) geplaatst die zo weer werkritme en ervaring kunnen opdoen, waarmee ze een betere uitgangspositie krijgen op de reguliere arbeidsmarkt. Het wordt steeds moeilijker om kandidaten te vinden, omdat veel mensen hun weg al hebben gevonden naar de arbeidsmarkt. De kandidaten die we kunnen plaatsen hebben aanzienlijk langere  n intensievere begeleiding nodig omdat zij een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Dit heeft de behoefte aangewakkerd om “methodisch te ontwikkelen”. De afdeling Werk en het werkleerbedrijf hebben de handen ineengeslagen om dit het komend jaar uit te werken en te implementeren. Ook hebben wij de gezamenlijke ambitie om het aantal “leerstoe tjes” te verdubbelen.

Realiserend vermogen van onze eigen organisatie nog niet op orde

Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt om het ondernemerschap en realiserend vermogen te entameren bij de leiding en staf. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot een mooie ontwikkeling.

Een aantal kaderleden heeft de gewenste verandersetting helaas niet kunnen maken en heeft afscheid genomen. De werving van nieuwe leidinggevendenden werd bemoeilijkt door het relatief lage salaris op een overspannen banenmarkt. Gelukkig bood de herziene functieweging uitkomst en hebben we nieuwe teammanagers aangenomen, die met hernieuwd elan enthousiast zijn begonnen. Het effect hiervan gaan we volgend jaar merken.

De gemeenten laten kansen liggen

De gemeenten, in hun rol als inkoper, opdrachtgever en werkgever (voor gedetacheerden) laten kansen onbenut. Het blijft vreemd om te constateren dat we de dienstverlening van de Buitendienst aan de gemeenten nog steeds niet kostendekkend mogen aanbieden; hierdoor zou het resultaat van het Werkleerbedrijf met € 400.000 kunnen verbeteren.

De drie gemeenten hebben zich gecommitteerd in totaal 30 SW/BsW-medewerkers in hun bedrijfsvoering op te nemen (rol werkgever). Hieraan voorafgaand dient een inclusieve arbeidsanalyse te worden gedaan om te kijken waar de ruimte zit in het functiehuis van de gemeente. Dit heeft nog niet plaatsgevonden. Voor het Werkleerbedrijf kan dit leiden tot een resultaatsverbetering van € 300.000.

Korte voortuitblik

Als onderdeel van de PDCA-cyclus zijn alle verbeterplannen opnieuw beoordeeld. We zijn tot de conclusie gekomen dat deze nog steeds valide zijn. Daarnaast hebben we tien nieuwe verbeteracties geïdentificeerd (zie hiervoor het plan van aanpak Werkleerbedrijf, september 2022). Het verzilverpotentieel van het totaal van deze acties bedraagt ongeveer € 2,8 miljoen, waarmee we ver boven het gemiddelde van de branche uit komen.

Op het moment van schrijven is het inmiddels duidelijk dat we meer energiekosten (€ 400.000) hebben en dat de economische situatie en de oorlog nog niet veel verbetering laten zien, waardoor de rendementsverbetering in 2023 nog beperkt zal zijn. En is dus meer tijd nodig om het volledige potentieel te verzilveren. Wij verwachten dat dit in 2027 het geval zal zijn.

Wat heeft het gekost

Werkleerbedrijf (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Werkinfrastructuur	5.980	5.191	6.198	6.261	6.545	6.174
Wsw-doelgroep	16.024	13.909	15.591	13.416	15.414	13.502
Doorbel. re-integr.	-1.530		-1.544		-1.544	
Subtotaal	20.474	19.101	20.246	19.677	20.416	19.676
Directe apparaatskst.	454	0	458	0	458	0
Totaal product	20.928	19.101	20.704	19.677	20.874	19.676
Saldo		-1.828		-1.027		-1.198

Werkleerbedrijf (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Werkinfrastructuur	6.545	6.174	6.635	4.710	6.390	5.012
Wsw-doelgroep	15.414	13.502	15.723	13.923	15.788	13.600
Doorb. re-integr.	-1.544		-1.544		-1.544	
Subtotaal	20.416	19.676	20.815	18.633	20.635	18.612
Directe apparaatskst.	458	0	458	0	459	0
Totaal product	20.874	19.676	21.273	18.633	21.093	18.612
Saldo		-1.198		-2.640		-2.481

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Werkinfrastructuur

De productieopbrengsten zijn in de tussentijdse prognose flink verlaagd. De reden daarvan is hiervoor al toegelicht. In het 2^e halfjaar geldt een enigszins meevallende ontwikkeling. De omzetsdaling van bestaande klanten komt wat lager uit dan verwacht, en daarnaast is er extra omzet gegenereerd door het binnenhalen van nieuwe klanten. Dit leidt er toe dat de verwachte daling van € 1.349.000 beperkt is tot € 1.062.000.

Vanuit de Rijksoverheid is nog een eenmalige coronavergoeding beschikbaar gesteld van € 77.000 ter compensatie van de omzetsdaling.

Ook de detacheringsoopbrengsten zijn in de tussentijdse prognose fors verlaagd. En ook voor deze post geldt een meevallende ontwikkeling in het 2^e halfjaar, dat minder somber uitkomt dan verwacht. Dit leidt er toe dat de verwachte daling deels is beperkt: geen € 190.000 vermindering maar uiteindelijk € 101.000 vermindering. Ondanks het negatieve sentiment zijn er in het 2^e halfjaar 7 nieuwe detacheringen afgesloten.

Onder de lasten is in de begroting een frictiebudget opgenomen van € 223.000, gebaseerd op de cijfers van het onderzoek K+V waarin een langjarig gemiddelde is bepaald. De werkelijke frictiekosten in 2022 zijn beperkt, dit verklaart een voordeel van € 171.000.

WSW-doelgroep

Er is een negatief resultaat bij de WSW-doelgroep van € 276.000. Dit getal geeft echter een vertekend beeld omdat niet de juiste Rijksvergoeding is verwerkt.

Opgenomen is de Rijksvergoeding zoals deze is begroot in februari. De vergoeding is in de septembercirculaire definitief geworden en komt alsnog hoger uit. Het meerdere van € 498.000 loopt niet via de jaarstukken van Orionis en is dus een direct voordeel bij de gemeenten zelf. Onderdeel van deze € 498.000 is een coronavergoeding van € 77.000 ter compensatie van omzetsdaling 2022.

Rekening houdend met de werkelijke Rijksvergoeding Wsw komt het WSW-saldo 2022 uit op € 1.767.000 ten opzichte van € 1.912.000 begroot (en € 1.800.000 prognose), dus juist een voordelig resultaat.

Het aantal fte WSW bedraagt 436,9 ultimo 2022 (523 personen). Hiervan werkt 14,5 fte (17 personen) in een dienstverband Begeleid Werken bij een externe werkgever. Daarnaast is 31,8 fte Beschut Werk (44 personen) in dienst per ultimo 2022.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Inkomen

Het programma inkomen bevat de inkomensvoorziening voor bijstandsgerechtigden en de verstrekking van bijzondere bijstand en minimaregelingen. Daarnaast voert het programma Inkomen de tijdelijke regelingen voor energietoeslag, terugvordering van TOZO-kredieten en leefgeld Oekraïners uit. Deelnemen aan de Maatschappij door Werk staat centraal, maar een toereikend leefbudget is een voorwaarde en daarom is een inkomen in de vorm van een uitkering soms (tijdelijk) nodig. Deze uitkeringsverstrekking moet rechtvaardig en rechtmatig: vanuit vertrouwen en maatwerk. Een toereikend leefbudget is ook actief stimuleren van (armoede)regelingen. Dit helpt mee om financieel niet 'door het ijs te zakken'. De denkkraft om te werken aan participatie wordt dan niet onnodig onder druk gezet. In 2022 waren er een aantal specifieke uitdagingen. De inflatie en sterk gestegen energielasten zijn aanleiding geweest om snel de energietoeslag te betalen zodra van Rijksweg hier toestemming voor is gegeven. Ook is met de inrichting van de "Inloop Geldzorgen" initiatief genomen om samen met ketenpartners noodsituaties adequaat aan te pakken.

Een aantal 'scherpe kantjes' in de Participatiewet zijn eruit gehaald door wettelijke aanpassingsvoorstellen en jurisprudentie. Een paar voorbeelden zijn de matiging van de boete, het giftenbeleid en de kostendelersnorm. Waar mogelijk is hierop geanticipeerd.

De financiële problematiek van de burger kan niet los gezien worden van problematiek op andere leefgebieden. Het is wenselijk zo goed mogelijk in verbinding te zijn met de gemeentelijke toegangen voor het sociaal domein en aanpalende organisaties. Daardoor wordt ondersteuning integraal en dus effectief verleend.

De economische situatie brengt met zich mee dat re-integratie zich richt op inwoners die een langer en intensiever traject nodig hebben om aan het werk te komen. Dit is van groot belang om te bereiken dat toegewerkt wordt naar een betaalbaar uitkeringenbestand.

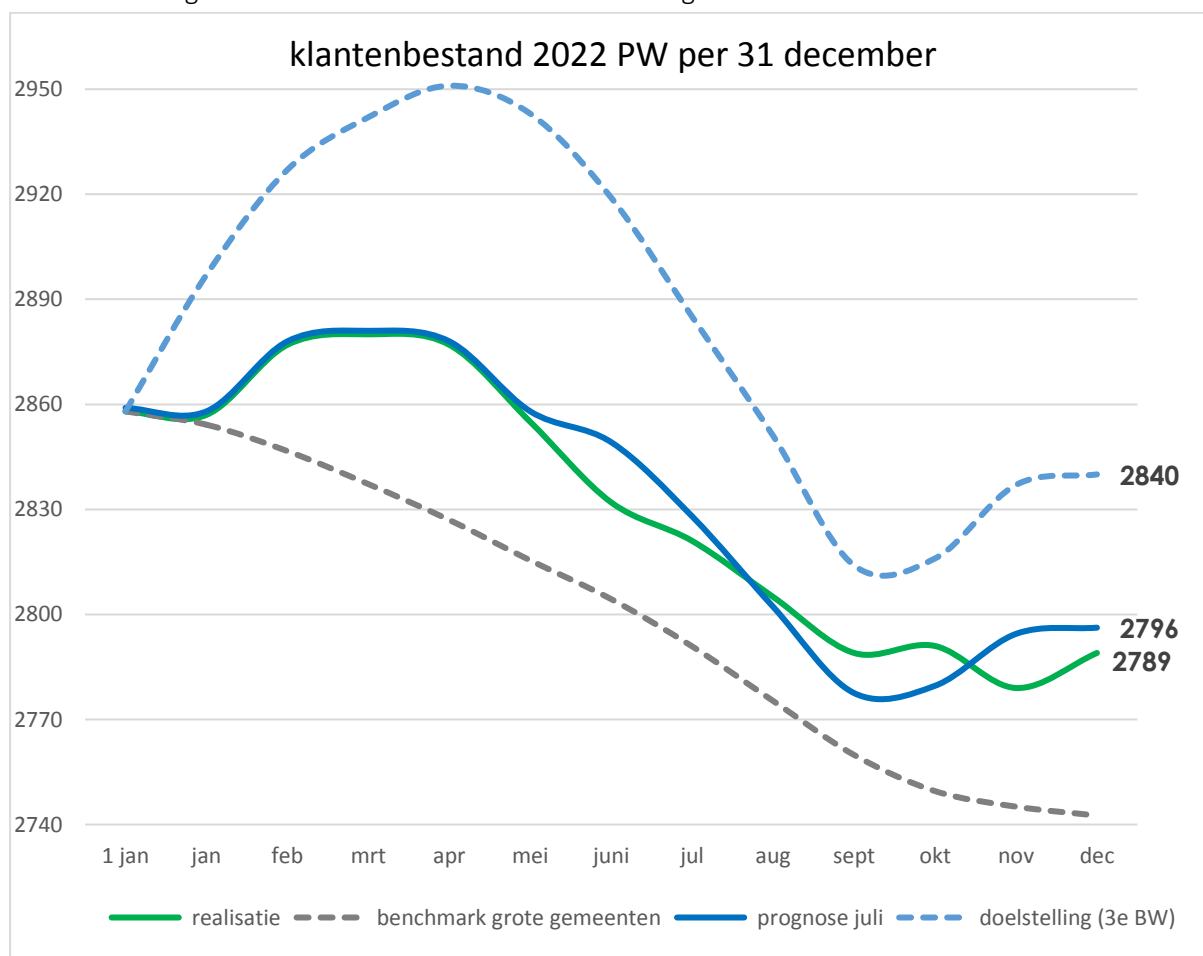
Wat hebben we bereikt

Product Inkomen	Realisatie 2021	Begroot 2022	Begroot 2022-3	Prognose	Realisatie 2022
De ontwikkeling van het klantenaantal is positiever dan landelijke cijfers	60 nadeliger dan NL	17	17	17	46 nadelig
Het klantenbestand Participatiewet per ultimo jaar	2858	2994 - 3342	2840	2796	2789
Saldo uitkeringslasten en Rijksvergoedingen	€ 0,74 mln overschot	€ 0,19 mln positief	€ 0,25 mln positief	€ 1,02 mln negatief	€ 1,68 mln negatief
Van aanvraag tot afhandeling: alle aanvragen LO zijn binnen 4 weken afgehandeld en betaalbaar gesteld	90 %	90 %	90 %	90 %	88 %
Rechtmatigheid: % onderzoeken wat leidt tot wijziging uitkering	23 %	20-30 %	20-30%	20-30%	22 %

De kolom "begroot 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Wat hebben we daarvoor gedaan

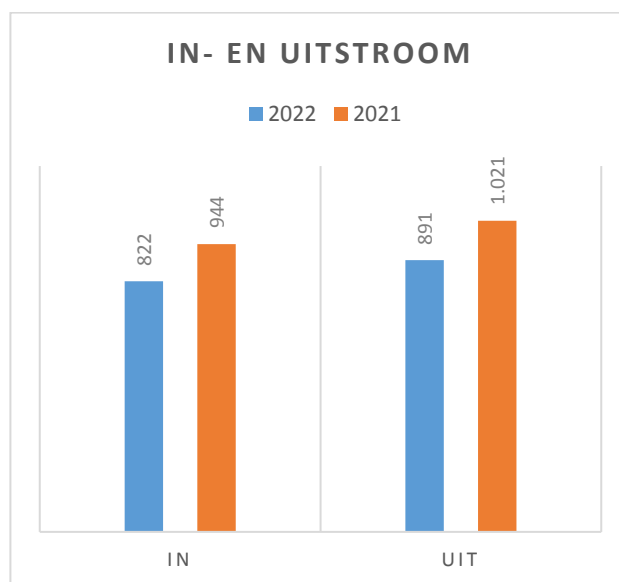
De ontwikkeling van het klantenbestand in 2022 is als volgt:

Klantenbestand P-wet	2022	2021	2020	2019
Stand 1-1	2858	2935	2902	3073
Instroom	822	944	947	906
Uitstroom – door werk	-315	- 385	- 280	- 401
Uitstroom – overig	-576	- 636	- 634	- 676
Stand 31-12	2789	2858	2935	2902

In 2022 is de ontwikkeling bij Orionis 46 klanten nadeliger dan het gemiddelde van de benchmark. Dit is deels het gevolg van een lagere instroom waar de grote vraag naar personeel op de huidige arbeidsmarkt ongetwijfeld debet aan is. Anderzijds is de uitstroom iets minder dan gepland; klanten die eenvoudig zijn te matchen zijn “op”, het huidige klantenbestand heeft veel aandacht en tijd nodig om een plek te vinden op de arbeidsmarkt.

De klantontwikkeling is grotendeels conform de prognose die medio dit jaar is opgesteld.

In bovenstaande grafiek is te zien dat de in- en uitstroom in 2022 lager liggen dan in 2021. Tegelijkertijd laten de cijfers zien dat de dynamiek in het klantenbestand groot is: ten opzichte van een klantenaantal eind dit jaar van (afgerond) 2800 zijn er ook 1700 mutaties in en uit.

In 2022 heeft de afdeling Inkomen weer voortvarend de diverse maatregelen van de overheid uit weten te voeren: Om mensen met lage inkomens snel te ondersteunen bij de stijging van de energieprijzen heeft het ministerie van SZW een eenmalige generieke tegemoetkoming ingesteld: de energietoeslag.

Op Walcheren zijn over 2022 aan 7249 huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum ontvangen toeslagen van € 1.300 verstrekt. In vergelijking met de CBS-cijfers is hiermee 97% van de doelgroep bereikt.

Als bijvangst van de regeling van de energietoeslag zijn inwoners actief geweest op andere minimaregelingen. Enkele honderden inwoners hebben hier ook gebruik van gemaakt.

De kosten hiervan, evenals uitvoeringskosten, worden door het Rijk aan gemeenten vergoed.

De *uitvoeringskosten* zelf en vergoeding daarvoor zijn opgenomen onder het programma Overhead.

Leefgeld Oekraïne

Ten behoeve van de Walcherse gemeenten is een nieuwe taak ontstaan: het verstrekken van leefgeld voor vluchtelingen vanuit Oekraïne. Eind december gaat het om 261 gezinnen waaraan leefgeld wordt verstrekt (voor 435 personen). De kosten van dit leefgeld brengen we in rekening bij de gemeenten.

De gemeenten ontvangen hier van het Rijk weer een vergoeding voor.

De *uitvoeringskosten* zelf en vergoeding daarvoor zijn opgenomen onder het programma Overhead.

Ondernemers

Er is een start gemaakt met de terugvordering van TOZO kredieten aan ondernemers. Wettelijk is de terugbetaling gestart per juli 2022. Het aantal uitstaande kredieten eind dit jaar is 259 (€ 1,8 miljoen).

Door ons is een nieuwe mogelijkheid voor ondernemende klanten opgezet: hybride ondernemen is een kans voor klanten om deels te ondernemen en deels een uitkering te behouden of een match in loondienst te krijgen.

Wat heeft het gekost

Inkomen (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Inkomensvoorziening Buig	47.584	48.322	54.100	54.290	46.157	46.409
Onderzoekskosten BBZ	45	0	100	0	100	0
Leefgeld Oekraïne	0	0	0	0	1.200	1.200
Tozo-regeling (2021) //						
Energietoeslag	4.641	5.125	0	0	8.200	8.200
Bijz.bijstand/minimareg.	6.333	6.376	6.453	6.454	6.628	6.629
overig	22	10	29	9	29	9
Subtotaal	58.625	59.833	60.682	60.753	62.314	62.447
Directe apparaatskosten	3.289	0	3.318	0	3.318	0
Totaal product	61.914	59.833	64.000	60.753	65.632	62.447
Saldo		-2.081		-3.247		-3.185

Inkomen (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Inkomensvoorziening Buig	46.157	46.409	45.839	44.825	46.525	46.434
Onderzoekskosten BBZ	100	0	100	0	40	0
Tozo-regeling	0	0	0	0	428	428
Leefgeld Oekraïne	1.200	1.200	1.200	1.200	1.245	1.245
Energietoeslag	8.200	8.200	8.200	8.200	9.271	9.271
Bijz.bijstand/minimareg.	6.628	6.629	6.833	6.834	5.894	5.894
overig	29	9	29	9	24	0
Subtotaal	62.314	62.447	62.201	61.068	63.427	63.273
Directe apparaatskosten	3.318	0	3.318	0	3.318	0
Totaal product	65.632	62.447	65.519	61.068	66.746	63.273
Saldo		-3.185		-4.451		-3.473

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

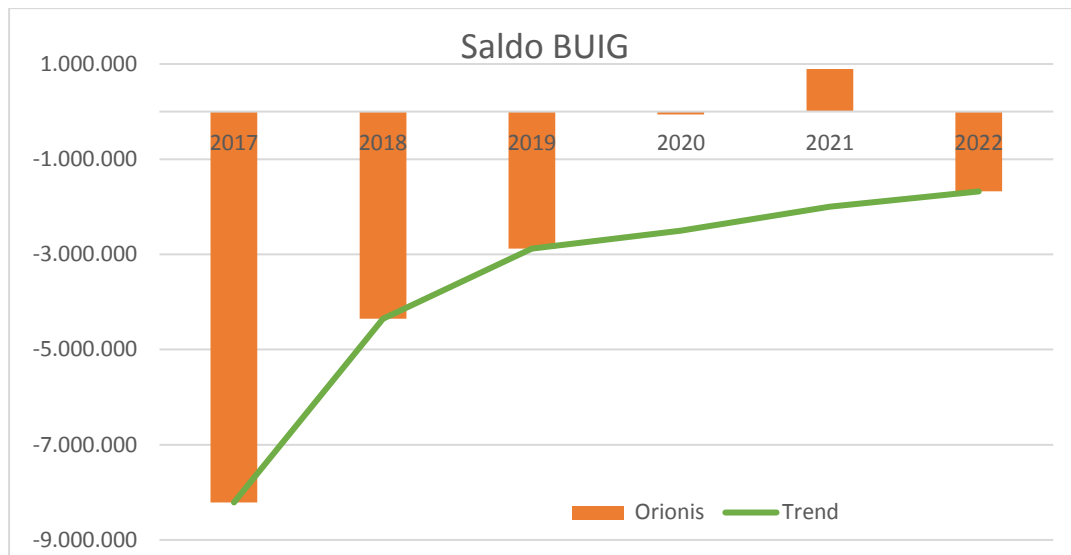
Buig-saldo

In de begroting is de definitieve vaststelling van de Rijksvergoeding nog niet verwerkt. Deze is eind september vastgesteld. In deze vaststelling wordt het prijspeilniveau van de uitkeringen naar 2022 verwerkt. Immers, door de stijging van het minimumloon per 1 januari en 1 juli wijzigen de uitkeringen mee. Voor 2022 is dit een jaarbedrag van € 632.000. Dit is in de begroting zowel aan de lastenkant als de opbrengstenkant nog niet verwerkt.

De lasten komen € 686.000 hoger uit dan begroot, hiervan heeft € 632.000 betrekking op de prijspeilbijstelling van de hoogte van de bijstandsuitkering.

De Rijksvergoeding is opgenomen conform de door de gemeenten doorbetaalde bedragen gebaseerd op de begroting. De werkelijke Rijksvergoeding komt bij de gemeenten lager uit. Om het werkelijke BUIG-saldo te bepalen dient hiermee rekening gehouden te worden. Zij hebben € 1,6 miljoen minder ontvangen van het Rijk. Als we hiermee rekening houden komt het BUIG-saldo voor 2022 uit op € 1.678.000 nadelig. Het verschil met begroot betreft de (netto) bijstellingen van de BUIG-vergoeding in mei en in september: totaal € 1.901.000 bijstelling.

Het saldo van de BUIG inkomsten en uitgaven vanaf 2017 is in onderstaande grafiek weergegeven. Hierbij is 2022 aangepast voor de bijgestelde vergoedingen zoals de gemeenten ze hebben ontvangen (en dus niet op basis van wat door gemeenten aan Orionis is vergoed). De grafiek laat zien dat het saldo 2022 nog steeds in lijn ligt met de daling sinds 2017. Maar dat de jaren 2020 en 2021 uitzonderlijke (corona) jaren waren.

Tozo-regeling

Wat eind 2021 aan Tozo resteert zijn de uitstaande leningen: 246 ondernemers met een uitstaand bedrag van € 2,16 miljoen. De terugbetalingsplicht is gestart op 1 juli 2022 en loopt 6 jaar. In het kader hiervan zijn bedragen ontvangen in 2022. Deze worden volledig doorbetaald aan de gemeenten, die deze weer moeten vergoeden aan het Rijk. De destijds verleende kosten/leningen zijn immers volledig door het Rijk vergoed geweest. De Tozo-regeling is daarmee budgettair neutraal.

Leefgeld Oekraïne

Dit betreft de betaalde bedragen voor leefgeld, de wooncomponent en eventuele bijzondere kosten. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal.

Energietoeslag

De energietoeslag is nieuw in 2022 en bereikt ook een nieuwe doelgroep omdat hiervoor geen vermogensgrens is vastgesteld. Het bereik is groter dan verwacht en daarmee is de regeling succesvol. De kosten komen daarmee hoger uit dan begroot. Ook begin 2023 kunnen nog aanvragen over 2022 worden ingediend.

Bijzondere bijstand / minimabeleid

De feitelijke uitgaven worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op grond van de werkelijke betalingen op toegekende aanvragen. Gezien de toenemende moeilijke financiële situatie voor uitkeringsgerechtigden is een verhoging van de uitgaven verwacht. In 2021 is er ruim € 510.000 uitbetaald volgens de eenmalige Tonk regeling. Dit heeft zich niet doorgezet in 2022 in de bijzondere bijstand. Per saldo komen de uitgaven voor bijzondere bijstand en minimaregelingen (excl. de energietoeslag) € 439.000 lager uit. Gecorrigeerd voor de Tonk-regeling is de stijging dus beperkt tot € 71.000. Wellicht is dit een neveneffect van de ruim € 9 miljoen energietoeslag die is uitgekeerd.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Schuldhelpverlening

De afgelopen jaren is de aandacht voor het onderwerp schuldhulpverlening gegroeid. Erkend wordt dat de problematiek groot is. Inwoners met problematische schulden zoeken in veel gevallen pas laat hulp. Met als gevolg dat de problematiek nog groter wordt, verborgen blijft en vervolgens zorgt voor hoge maatschappelijk kosten. Terwijl een schuldenvrij bestaan een solide basis vormt om volwaardig mee te doen in de maatschappij. Het programma Schuldhelpverlening bevat alle (preventieve) interventies voor inwoners van Walcheren met financiële zorgen. Met als doel schuldenproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen en dat mensen met schuldproblematiek zich als vanzelf tot de juiste instantie wenden. Hierbij moeten ze kunnen rekenen op een rechtvaardige, begripvolle en duurzame oplossing die hen weer perspectief biedt. Deze extra dienstverlening m.b.t. preventie en nazorg kwam in 2022 onder druk te staan. Extra toeloop en complexere casuïstiek maakten dat de werkdruk tegen het einde van 2022 extreem hoog werd. De aandacht die we met name aan jongeren wilden besteden in 2022 is maar gedeeltelijk tot stand gekomen ondanks een enthousiaste poging om met veel Walcherse partijen op dit front samen te werken. Het betreft hier met name de “vindplaatsen” van jongeren met schulden; Orionis Walcheren kan helaas niet als de beste vindplaats voor jongeren fungeren.

Wat hebben we bereikt

	Realisatie 2021	Begroot 2022	Begroot 2022-3	Prognose	Realisatie 2022
Vroegsignalering:					
% waar we mee in contact komen			> 35 %	> 35 %	36 %
% wat geen hulp accepteert			< 10 %	< 10 %	5 %
Maximaal 7 werkdagen tussen de melding en een gesprek met SHV-er	96 %	90%	90 %	90 %	86 %
Percentage geslaagde schuldregelingen	91 %	80%	80 %	80 %	83 %

	Realisatie 2021	Begroot 2022	Begroot 2022-3	Prognose	Realisatie 2022
Aantal <i>extra</i> interventies SHV voor kwetsbare doelgroepen*)			150	150	109

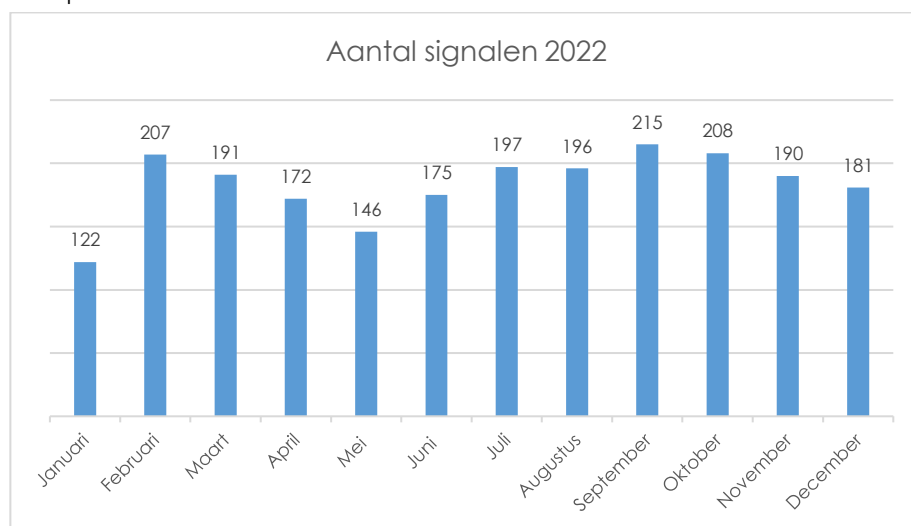
*) statushouders, klanten op werkleertraject, jongeren en ondernemers

De kolom "begroot 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

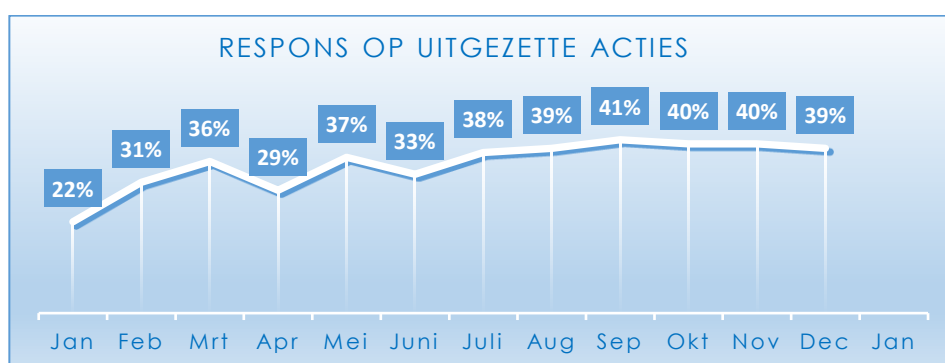
Wat hebben we daarvoor gedaan

Vroegsignalering

In 2022 hebben we met ruim 90 woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars convenanten afgesloten om betalingsachterstanden i.h.k.v. vroegsignalering op te sporen en de inwoners een helpende hand te bieden.

Grafiek: Aantal signalen betalingsachterstanden per maand

Grafiek: % klanten met een betalingsachterstand dat bereikt is met behulp van brieven, telefoontjes en huisbezoeken per maand in 2022, dit is ruim 10% boven het landelijk percentage

Schuldhelpverlening

Het aantal schuldhelpvragen die met behulp van een saneringskrediet zijn opgelost in plaats van een schuldbemiddeling is wederom gestegen (van 28 in 2021 naar 47 in 2022); dat betekent eerder schuldenrust voor inwoners van Walcheren.

Extra interventies komen mondjesmaat; schuldhulpverlening heeft de samenwerking met collega's van werk en inkomen verstevigd en een soepeler doorgeef-proces afgesproken.

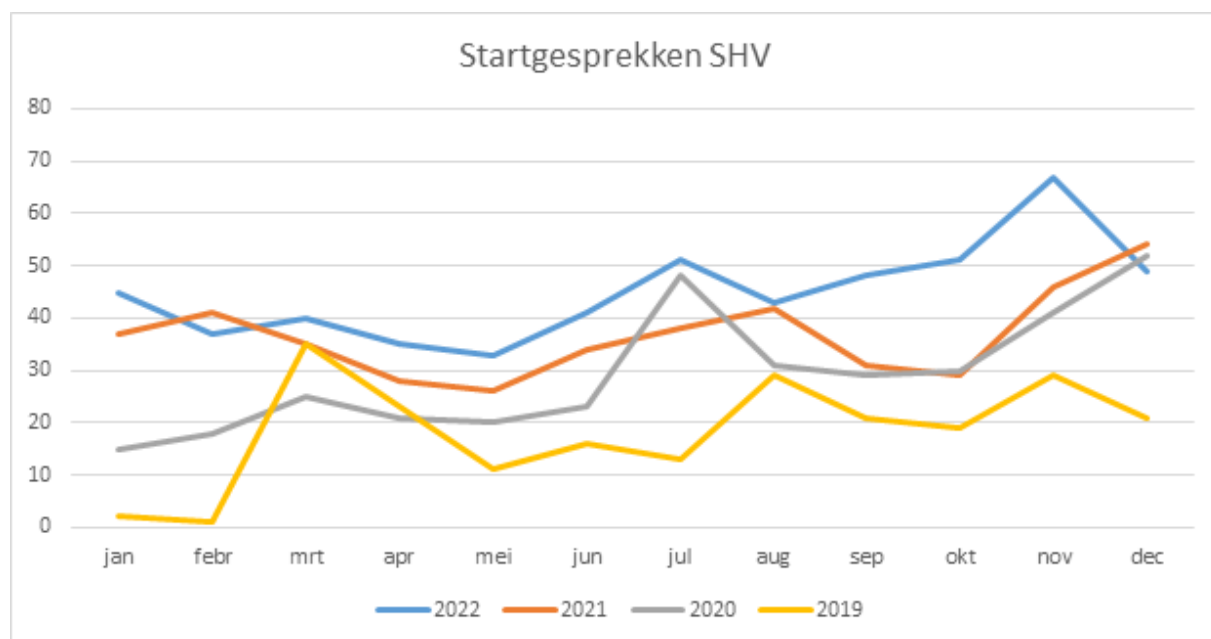
SHV is aangesloten bij het Schuldenknooppunt waardoor de communicatie met aangesloten partijen veel sneller gaat en we sneller tot een regeling kunnen komen.

Daarnaast is SHV in 2022 aangesloten op Suwinet SHV waardoor schuldhulpverleners-informatie direct en snel op kan worden gehaald en de klant minder belast wordt met opzoeken van informatie. De Kredietbanktaken zijn beter omschreven en debiteurenbeheer is beter georganiseerd waardoor ook bij onze eigen debiteuren vroegsignalen tijdig worden opgepakt en grotere problemen worden voorkomen.

Een project met hulp van Divosa om de samenwerking in de keten te verbeteren op het gebied van jongeren met schulden heeft geresulteerd in het jongerensprek uur.

De 3-jaarlijkse audit van de NVVK is met glans behaald waardoor we weer drie jaar lid van de NVVK kunnen zijn. Dit lidmaatschap is van essentieel belang om het vertrouwen en daarmee de medewerking van de schuldeiser te behouden.

Ook SHV heeft deelgenomen aan de bemensing van de inloopsprekuren; een veel sneller, vriendelijker en integraler benadering voor onze klanten. Er is meetbaar sprake van een "drempelverlaging"

Grafiek: aantal startgesprekken per maand over de afgelopen 4 jaar: over het algemeen stijgen de aantallen jaarlijks. Naast absolute aantallen stijgt ook de complexiteit van de leefsituatie en/of schulden. Zie ook de tabel hieronder voor absolute aantallen startgesprekken.

	jan	febr	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	Sep	okt	nov	dec	Totaal
2022	45	37	40	35	33	41	51	43	48	51	67	49	540
2021	37	41	35	28	26	34	38	42	31	29	46	54	441
2020	15	18	25	21	20	23	48	31	29	30	41	52	353
2019	2	1	35	23	11	16	13	29	21	19	29	21	220

Wat heeft het gekost

Schuldhulpverlening (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Overige kosten	14		0		15	
Bijdragen klanten/derden		75		94		94
Bijdrage gemeenten		31		66		0
Subtotaal	14	106	0	160	15	94
Directe apparaatskosten	1.193	0	1.204	0	1.204	0
Totaal product	1.207	106	1.204	160	1.219	94
Saldo		-1.101		-1.044		-1.125

Schuldhulpverlening (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Overige kosten	15		15		11	
Bijdragen klanten/derden		94		94		44
Subtotaal	15	94	15	94	11	44
Directe apparaatskosten	1.204	0	1.204	0	1.204	0
Totaal product	1.219	94	1.219	94	1.215	44
Saldo		-1.125		-1.125		-1.171

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Door de branchevereniging NVVK is het vragen van een maandelijkse vergoeding voor financieel beheer afgeschaft in de loop van 2021. De toen reeds vastgestelde begroting 2022 ging nog uit van deze eigen bijdrage.

In de loop van 2022 is het te hanteren rentepercentage voor klanten verlaagd van 3,6% naar 2,0%. Ook wordt het instrument van saneringskrediet meer ingezet in 2022 in het traject van minnelijke schuldregeling, hier staan geen bijdragen tegenover.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Overhead

Het programma Overhead betreft de uitvoering van de hiervoor genoemde programma's. Alle overheadkosten zijn opgenomen in dit programma. De kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Wat hebben we bereikt

Een efficiënte en effectieve uitvoering van de hiervoor genoemde programma's binnen de kaders en budgetten die vastgesteld zijn.

Wat hebben we gedaan

In de voorgaande 2 jaar was het de coronapandemie die grote impact had op de bedrijfsvoering. Het jaar 2022 is daarin het keerpunt. Al vrij snel in de loop van het jaar konden we de aanvullende maatregelen achter ons laten. Wel is het thuiswerken en digitaal vergaderen een ontwikkeling die blijvend is.

Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, eind februari, heeft op veel vlakken direct en indirect invloed gehad op de bedrijfsvoering bij Orionis.

- De ontheemden uit Oekraïne die door de gemeenten worden opgevangen zijn door Orionis maandelijks van leefgeld voorzien. Direct na het uitkomen van de rijksregeling hiervoor zijn we gestart. Dit leverde een hectische periode op, met drukte en wachtrijen aan het loket, taalproblematiek, ontbrekende bankrekeningen maar vooral ook emotionele verhalen. Én dankbare Oekraïners voor de steun die ze ontvangen.
- Naast financiële ondersteuning is er voor de ontheemden die in Middelburg worden opgevangen ook praktische ondersteuning verleend
- De - mede door de oorlog verdiepte – energiecrisis leidde tot de invoering van de energietoeslag voor een grote groep burgers. Uiteindelijk zijn er in deze nieuwe regeling meer dan 7.000 aanvragen toegekend en verwerkt.

- Tegelijkertijd had deze crisis een flinke negatieve impact op de orderportefeuille van het Werkleerbedrijf wat leidt tot lagere rendementen.

In het 2^e halfjaar is samen met de gemeenten gewerkt aan het opstellen van een Kadernota 2023-2026, passend bij de nieuwe raadsperiode. Deze is eind dit jaar ter besluitvorming aan de gemeenten aangeboden.

Het gestarte klanttevredenheidsonderzoek is uitgezet onder 1445 klanten, met een respons van 10% (wat gebruikelijk is voor een schriftelijke enquête). Gemiddeld krijgen we een 7,9 als rapportcijfer; een mooi startresultaat. Maar we krijgen ook tips en opmerkingen van zaken die beter kunnen. Hiermee gaan we aan de slag.

Wat heeft het gekost

Overhead (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelskosten	13.968	0	13.627		14.841	0
Overig	4.635	593	4.782	573	4.811	1.191
Doorbel. re-integr.	-2.694		-2.718		-2.718	
Steun/herstelpakket		407		750		820
Subtotaal	15.909	1.000	15.691	1.323	16.933	2.011
Directe apparaatskst.	-5.860	0	-5.913	0	-5.913	0
Totaal product	10.049	1.000	9.778	1.323	11.021	2.011
Saldo		-9.049		-8.455		-9.010
Reserveringen	142	325	0	0	0	60
Saldo na reservering		-8.866		-8.455		-8.950

Overhead (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelskosten	14.841		14.841		14.801	
Overig	4.811	1.191	4.970	1.191	5.067	1.166
Doorb. re-integr.	-2.718		-2.718		-2.718	
Steun/herstelpakket		820		820		820
Subtotaal	16.933	2.011	17.092	2.011	17.150	1.986
Directe apparaatskst.	-5.913	0	-5.913	0	-5.913	0
Totaal product	11.021	2.011	11.180	2.011	11.237	1.986
Saldo		-9.010		-9.169		-9.251
Reserveringen	0	60	0	60	0	30
Saldo na reservering		-8.950		-9.109		-9.221

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Personeelskosten en reserveringen

Onderdeel van de personeelskosten is de voorziening voor reorganisatiekosten. Daarop is in 2022 een groter beroep gedaan dan verwacht. Er is dan ook een aanvullende dotatie nodig van € 62.000. Er was in de begroting rekening gehouden met een heel jaar inzet voor Tozo terugbetalingen, waarvoor een personele reserve is gevormd. Door een gewijzigde ingangsdatum is dit gestart per 1 juli. Daarom wordt maar de helft (€ 30.000) van de begrotingspost vanuit de reservevrijval benut.

Overig

De overige kosten en opbrengsten komen per saldo € 281.000 nadeliger uit dan begroot. Dit is een optelsom van diverse onderschrijdingen en overschrijdingen. De belangrijkste daarvan zijn:

- Er ontstaat een voordeel van € 76.100 op de kosten van catering personeel / bedrijfsrestaurant wegens het thuiswerken van kantoorpersoneel. Daar staan ook € 27.300 minder opbrengsten tegenover.
- Kosten voor met name juridische ondersteuning komen fors hoger uit dan begroot, € 40.400.
- Een hogere afrekening vanuit het I&A Samenwerkingsverband van € 159.000 is ook onderdeel van deze post. Dit betreft meerkosten voor Microsoft365 en een hogere doorbelasting van overhead Vlissingen.
- Inventaris en vervoer is met ingang van 2022 als aparte rubriek begroot, op basis van de realisatie (€ 58.000 nadelig) dient de begroting bijgesteld te worden. Grootste onderdeel van deze post zijn leaseauto's ten behoeve van werkzaamheden als huisbezoeken en handhaving.
- Als gevolg van de landelijke renteontwikkeling is er € 16.000 rente betaald over kasgeldleningen, die tot 2022 nog een negatieve rente kenden.
- Het aanbestede contract voor accountantsdiensten komt € 20.000 hoger uit op jaarbasis.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Algemene Dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost

Alg. dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Extra bijdrage gemeenten		502		0		0
Exploitatiebijdrage gemeenten		14.532		14.975		15.597
Reductie gemeentelijke bijdrage				-270		-207
Totaal alg dekkingsmiddelen	0	15.033	0	14.705	0	15.390

Alg. dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Extra bijdrage gemeenten		0		2.501		0
Exploitatiebijdrage gemeenten		15.597		15.756		15.597
Reductie gemeentelijke bijdrage		-207		0		-207
Totaal alg dekkingsmiddelen	0	15.390	0	18.257	0	15.390

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

De exploitatiebijdrage dient ter dekking van de netto bedrijfsvoeringkosten. De (begrote) reductie van de extra bijdrage is het gevolg van verwachte rendementsverbeteringen.

De bijdragen zijn opgenomen conform het begrote bedrag. Een eventueel afwijkend saldo komt als saldo in de jaarrekening en wordt via de resultaatsbestemming verwerkt.

Paragrafen

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemene reserve

De algemene reserve wordt aangehouden als bufferfunctie voor de directe en indirecte kosten. De algemene reserve mag volgens de GR maximaal 5% van de jaarlijkse directe en indirecte kosten bedragen. De stand per ultimo 2022 is nihil. Gezien het feit dat de reserve nihil is komen afwijkingen in de realisatie direct tot uiting in aanpassing van de gemeentelijke bijdrage.

Reorganisatievoorziening

Voor de totale kosten die samenhangen met de reorganisatie die in 2013 is doorgevoerd is een voorziening gevormd. Periodiek wordt de hoogte van deze voorziening getoetst en wordt een eventuele herziening meegenomen. De stand van de voorziening is per ultimo 2022 bedraagt € 125.000. Dit is van voldoende niveau om de uitgaven 2023 en verder te dekken. Verplichtingen lopen t/m 2025.

Voorziening dubieuze debiteuren

Ten behoeve van de vorderingen die niet inbaar zijn is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Afboekingen van vorderingen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Risicobeheersing

Risico's worden periodiek gemonitord, o.a. tijdens het opstellen van de jaarstukken en bij het opstellen van de begroting en van afdelingsplannen. Er vindt binnen Orionis geen centrale registratie van risico's plaats. Wel is de top-10 van risico's in een risicoscan opgenomen. Dit betreft risico's die Orionis loopt en die zich op korte termijn (binnen 4 jaar) voor zouden kunnen doen. Na beheersmaatregelen en eventuele aanvullende maatregelen resteert een restrisico waarvan de mogelijke financiële gevolgen zijn ingeschat in de kolom "exposure", zie de tabel hieronder.

	Risico	Inc of Str	Beheersmaatregelen (vermijden, verminderen, overdragen, zelf dragen)	Aanvullende maatregelen	Exposure
1	Bestandsontwikkeling bijstand op Walcheren ongunstiger dan landelijk gemiddelde	Inc	---	Met meer inspanning zou het landelijk gemiddelde gehaald moeten worden.	Max € 2.320.000 (5% afwijking)
2	Calamiteiten informatie- beveiliging: door o.a. hacking, phishing of ongeautoriseerd gebruik van onze systemen	Inc	Technische en software- matige maatregelen. Aansluiting Informatie BeveiligingsDienst	Bewustwording bij personeel	€ 1.017.000 (6% personeelskosten: meerdere weken volledige uitval)
3	Achterblijvende netto- opbrengsten bij de begroting (productie en detachering)	Inc	Voldoende verschillende werksoorten in stand houden	Groei in minder conjunctuur- en concurrentiege- voelige werksoorten	Max € 621.000 (10% afwijking)

4	Mismatch tussen ontwikkeling Wsw-loonkosten en rijkssubsidie	Str	---	---	Max € 295.000 (2% afwijking op de loonkosten)
5	Frictiekosten Werkleerbedrijf wegens krimp	Inc	---	Meerjarensenario's flexcontracten	€ 150.000 (inschatting)
6	WW-risico: eigen risicodragers m.b.t. (nawettelijke) WW	Inc	---	---	Max € 200.000 (inschatting)
7	Niet voldoen aan AVG, datalek	Inc	Aanstellen functionaris Gegevensbescherming	Voorlichting personeel fysieke maatregelen	€ 100.000 (inschatting)
8	Wijzigingen in (voorwaarden in) regelgeving	Inc	---	---	Max € 586.000 (1% van subsidie-omvang bijstand/Wsw)
9	Inzet van Wsw-werkplekken voor kritische functies	Str	---	---	€ 107.000 gemiddeld per jaar
10	Agressie richting personeel	Inc	Bewustwording bij personeel, agressieprotocol, veiligheidsmaatregelen, training	Bewaking in frontoffice	Max € 71.000 (1 fte ziekteverzuim)

Risico's en weerstandsvermogen

De totale exposure van incidenteel bedraagt € 5.065.000, en structureel € 402.000. Het bedrag aan incidentele risico's dient afgezet te worden tegen het eigen vermogen wat dient als buffer, het bedrag aan structurele risico's dient afgezet te worden tegen de financiële ruimte in de begroting. Het weerstandsvermogen is nihil in 2022. De financiële ruimte in de begroting 2023 is eveneens nihil, er is geen post "onvoorzien" opgenomen.

Geconstateerd kan worden dat zowel de structurele weerstandscapaciteit als de incidentele weerstandscapaciteit van Orionis niet toereikend is. Dit betekent dat, gezien het karakter van de gemeenschappelijke regeling, dit risico voor de deelnemende gemeenten komt. Zij zullen dit in hun risicoparagraaf moeten meenemen.

Kengetallen	real 2021	begr 2022	real 2022
1a- Netto Schuldquote	19,2%	20,1%	23,6%
1b- Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	18,7%	19,5%	23,0%
2- Solvabiliteitsratio	2,1%	0,8%	-4,3%
3- Structurele exploitatieruimte	1,2%	0,0%	-1,5%

De coronapandemie en de oorlog in Oekraïne heeft laten zien dat zich ook heel andere risico's kunnen voordoen, zoals een pandemie, vluchtelingenstromen, energiecrisis en inflatiecrisis. Dankzij overheidssteunmaatregelen is de financiële impact hiervan voor Orionis en de burgers op Walcheren gematigd. Steunmaatregelen zoals energietoeslag en leefgeld voor vluchtelingen beperken de gevolgen voor burgers. De gevolgen voor het rendement van het Werkleerbedrijf dragen de gemeenten grotendeels zelf, op een beperkte coronavergoeding 2022 na. Dit zal ook zijn weerslag hebben op het rendement 2023.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Orionis Walcheren heeft haar hoofdvestiging aan de Oostsouburgseweg in Vlissingen. Dit gebouw is in eigendom. Hier is de frontoffice en de backoffice gevestigd alsook het werkleerbedrijf waar diverse werksoorten zijn gehuisvest. Daarnaast zijn er diverse kleine nevenlocaties die gehuurd worden ten behoeve van de afdeling Groen.

Alle installaties, kantoormeubilair en de meeste ICT-apparatuur zijn in eigendom van Orionis Walcheren. Deze zijn geactiveerd tegen de aanschaffingsprijs en worden lineair afgeschreven conform de resterende levensduur. De vervoermiddelen worden geleasd.

Ten behoeve van het groot onderhoud van het gebouw Oostsouburgseweg is een meerjarige onderhoudsplanning opgesteld. Deze is in 2021 geactualiseerd. Voor het groot onderhoud is een voorziening gevormd.

Paragraaf financiering

Wettelijk kader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het met een prudent karakter uitzetten van gelden en afsluiten van leningen. Daarnaast zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht tot het hebben van een treasurystatuut. Het statuut heeft o.a. als oogmerk de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen alsmede de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren.

Rentevisie

De rentevisie is gebaseerd op de verwachting dat de korte rente voorlopig verder zal oplopen gezien de hoge inflatie, en dat de lange rente hierdoor vertraagd meestijgt. Om die reden is een lening waarvan de rentevaste periode begin 2023 afliep vroegtijdig omgezet in een nieuwe lening. Zolang de korte rente lager ligt dan de debetrente op de rekening courant worden negatieve saldi op de rekeningcourant aangevuld met kortlopende kasgeldleningen.

Kasstromen

De bevoorschotting vanuit de gemeenten voor programmalasten en exploitatie vindt halverwege de maand plaats. Om eventuele tijdelijke liquiditeitstekorten te overbruggen is een rekening-courant krediet afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) tot een maximum van € 6,5 miljoen. Ter overbrugging is in 2022 een aantal keer voor een korte periode van enkele weken een kasgeldlening aangetrokken.

Kasgeldlimiet

Als wettelijke norm voor de kasgeldlimiet geldt 8,2% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar. De gemiddelde korte financiering wordt per drie maanden getoetst aan deze kasgeldlimiet. In 2022 is voldaan aan deze norm.

Uitzettingen / schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat alle overtollige geldmiddelen boven een bepaalde drempel verplicht bij het Rijk moeten worden uitgezet. Dit wordt dagelijks getoetst. Het drempelbedrag is 2% van het begrotingstotaal, € 2.050.000. Deze drempel wordt dagelijks getoetst en is in 2022 niet overschreden. Het verloop is opgenomen in de toelichting op de balans.

Financiering van de investeringsuitgaven

Ten behoeve van de huisvesting zijn langlopende leningen aangetrokken. De uitstaande positie ultimo jaar is € 15,35 miljoen. De looptijden zijn 20, 25 en 30 jaar. De rentepercentages liggen tussen 1,85% en 4,85%, deels lineair en deels annuïtair.

Ten behoeve van de overige investeringen zijn langlopende leningen aangetrokken. Deze hebben een looptijd van 10 of 20 jaar. De totale uitstaande positie bedraagt € 0,60 miljoen per ultimo jaar. De rente op deze leningen is 0,53% resp. 3,51%, lineair.

In 2022 is een lening waarvan de rentelooptijd begin 2023 af zou lopen vroegtijdig omgezet in een nieuwe lening ad € 2,55 miljoen. Deze lening heeft dezelfde grootte als het restant van de oude lening en nagenoeg dezelfde resterende looptijd (okt 2042 i.p.v. eind 2043). De te betalen rente daalt hierdoor van 4,75% naar 2,69%. Eenmalig is een boeterente voldaan van € 30.000.

Het omslagrentepercentage bedraagt 3,16%.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd vanaf één jaar). Het renterisico op de vaste schuld mag de zogenaamde renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, € 20,5 miljoen. Uit de onderstaande gegevens blijkt dat het renterisico op de vaste schuld ruim onder deze grens ligt. Alle rentes liggen meerjarig vast.

• Renteherzieningen (A)	€	0
• Nieuw uitgezette leningen (B)	€	2.553.000
Vervroegde aflossing	-/- €	2.553.000
• Reguliere aflossingen (C)	€	804.000
Renterisico op vaste schuld (A + laagste B, C)	€	804.000

Toerekening van rente

De totale rentelasten bedragen in deze jaarrekening € 589.600. Deze zijn als volgt toegerekend:

Jaarbedrag	Reden	Toegerekend aan
€ 322.300	Betreft rente op leningen voor nieuwbouw werkleerbedrijf	Programma Werk, onderdeel werkinfrastructuur
€ 257.100	Betreft rente op leningen voor nieuwbouw kantoor	Programma Bedrijfsvoering (overhead)
€ 10.200	Overige rente, ter financiering van het benodigde werkkapitaal	Programma Bedrijfsvoering (overhead)

Aan eigen vermogen en voorzieningen wordt geen rente toegerekend.

Paragraaf verbonden partijen

Orionis heeft geen verbonden partijen.

Paragraaf bedrijfsvoering

Begroting, onderzoek KplusV en Kadernota

De primaire begroting 2022 is opgesteld in voorjaar 2021. Deze is in oktober 2021 al aangepast met een 1^e begrotingswijziging. Hierin zijn actualiteiten - vooral als gevolg van het verloop van de gevolgen van de coronapandemie – verwerkt. In februari 2022 is de 2^e begrotingswijziging opgesteld. Hierin zijn de effecten van het onderzoek KplusV naar het Werkleerbedrijf verwerkt en een verdere actualisatie doorgevoerd. Een 3^e en 4^e begrotingswijziging zijn opgesteld in augustus en september. Goedkeurende besluitvorming hierover in het AB in december bleek niet mogelijk. Uiteindelijk is een aangepaste 3^e begrotingswijziging vastgesteld.

Gezamenlijk met gemeenten is een concept kadernota 2022-2026 opgesteld. Deze is eind 2022 ter besluitvorming naar de Raden verzonden.

Informatievoorziening

De planning&control cyclus voorziet in periodieke rapportages met betrekking tot de financiële en beleidsmatige voortgang. Tweemaandelijks wordt een dashboard verstrekt aan de Raden van de deelnemende gemeenten waarin de voortgang zichtbaar is en wordt toegelicht. Hieruit kunnen eventueel begrotingswijzigingen voortkomen. Begrotingswijzigingen worden ter zienswijze voorgelegd aan de Raden. Externe informatieverstrekking vindt plaats via de website en het jaarverslag.

Informatiebeveiliging

We beschikken over informatiebeveiligingsbeleid en een informatiebeveiligingsplan 2022. Beide zijn gebaseerd op de richtlijn *Baseline Informatiebeveiliging Overheden* (BIO). In 2022 zijn er 46 signalen van datalekken geweest waarvan er één onder de definitie van datalek valt die gemeld moet worden aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Deze heeft niet tot sancties geleid. Het interne controleplan Suwinet is uitgevoerd in 2022 en zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd. Ook zijn externe audits gehouden m.b.t. DigiD en Suwinet.

Dienstverlening

Klantenparticipatie vindt plaats door de Sociale Cliëntenraad Walcheren. Met de cliëntenraad is periodiek overleg gevoerd. Voor klachtenafhandeling is een klachtencoördinator aangesteld. Orionis heeft een eigen bezwarencommissie ten behoeve van de Participatiewet, die conform de vastgestelde verordening opereert. Orionis is aangesloten bij de nationale Ombudsman.

Bezwaar en beroep

In 2022 hebben we 253 bezwaarschriften ontvangen van 195 individuele klanten. 10% van de bezwaren was afkomstig van slechts 5 klanten. Het aantal bezwaren is 8% gedaald t.o.v. 2021. In 2021 was het aantal al 30% lager dan in 2020 en dat is dus verder gedaald. Dit hangt waarschijnlijk samen

met een afname van het aantal klanten, verder verbeterde communicatie bij afgewezen aanvragen en de mogelijk aangepaste uitvoering door gerichtere, empathischere klantbenadering.

De energietoeslag was met 4546 nieuwe aanvragers, naast de bestaande klanten, veruit het grootste product van 2022. De energietoeslag was dit jaar dus een nieuwe reden voor bezwaar en tegen de 700 afwijzingen is in totaal 62 keer bezwaar en 0 keer beroep aangetekend. Aanvragen voor een uitkering levensonderhoud en bijzondere bijstand waren zoals altijd met 118 de grootste bron van bezwaren.

Van alle ingediende bezwaren is in 2022 24 % (gedeeltelijk) gegrond verklaard, Er zijn 29 bezwaarschriften weer ingetrokken. Nagenoeg alle bezwaarschriften zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Een enkel bezwaarschrift heeft de wettelijke termijn overschreden als gevolg van coronamaatregelen waardoor commissies moesten worden doorgeschoven/uitgesteld. In 2022 is er 30 keer beroep aangetekend tegen een besluit op bezwaar. Er is 13 keer hoger beroep ingesteld. Niet in alle (hoger) beroepszaken is al uitspraak gedaan. In de zaken waar het wel is gedaan, zijn 4 zaken ongegrond verklaard, 1 zaak gegrond, 11 ingetrokken en 2 niet-ontvankelijk. Intrekkingen in bezwaar en beroep fase zijn vaak het gevolg van een schikking, daarop wordt ook door rechters steeds vaker aangestuurd.

Klachten

Minnelijk opgelost	21	Elke klager is gesproken en niet iedereen wil een oordeel, veel mensen willen gewoon een oplossing voor hun probleem. Daarom is in een groot deel van de gevallen geen oordeel gegeven
Zorgvuldig	5	
Niet zorgvuldig	17	In deze gevallen is de uitkomst gedeeld met medewerkers om een lerend effect te bewerkstelligen.
Onbehoorlijk	1	
Zeeuwse Ombudsman	2	
Ingetrokken / niet in behandeling genomen	7	Bijv. klachten over algemeen beleid of andere organisaties.

Juridische procedures

Er zijn geen lopende juridische procedures ultimo 2022.

Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Orionis Walcheren is gestart met het implementeren van de Woo. De Rijksoverheid heeft problemen met het opleveren van de website waar stukken gepubliceerd moeten worden. Hierdoor heeft de implementatie van de Woo landelijk vertraging opgelopen. In afwachting van de landelijke website heeft Orionis Walcheren informatie op de eigen website geplaatst. We zorgen hierbij dat informatie en het indienen van een Woo verzoek goed vindbaar is. Een register van vragen en gegeven antwoorden maakt daar deel van uit.

Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Naam indicator	Eenheid	Realisatie 2022
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2,14
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2,14
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 172
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	3,8% € 0,68 miljoen
Overhead	Kosten als % van totale lasten	66%

JAAARREKENING

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Waardering van (im)materiële activa en financiële activa vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Met uitzondering van grond vindt afschrijving plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Op het moment dat een desinvestering (verkoop van het actief) plaats vindt wordt de boekwinst c.q. het verlies ten gunste/laste van het resultaat van het betreffende jaar gebracht.

Onder de Financiële activa worden deelnemingen opgenomen die zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij een negatieve vermogenswaarde wordt een voorziening gevormd.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden afhankelijk van technische cq economische afwegingen lineair (of annuïtair) afgeschreven in:

- 20 tot 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
- 10 tot 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;
- 10 tot 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 4 tot 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen, machines;
- 5 tot 7 jaar: vervoermiddelen;
- 3 tot 5 jaar: automatiseringsapparatuur; ICT-componenten
- niet: gronden en terreinen.

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Waarderingsverschillen tussen standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Voor het risico van incurante voorraden wordt een voorziening in mindering gebracht.

De onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verminderd met op de balansdatum reeds voorzienbare verliezen. De vervaardigingsprijs omvat de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend alsmede een opslag voor de indirecte kosten.

Het gereed product wordt gewaardeerd tegen fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en de indirecte kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Voor het risico van incurante voorraden wordt een voorziening in mindering gebracht.

Debiteuren

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor het risico dat vorderingen niet invorderbaar zijn wordt een voorziening in mindering gebracht.

Met betrekking tot de Rijksregelingen BBZ t/m 2019 waar nog met een gebudgetteerde vergoeding van 75% wordt gewerkt en voor Tozo-kredieten is een correctie voor verrekening met het Rijk opgenomen.

Met betrekking tot de uitkeringsvorderingen op klanten wordt een voorziening voor oninbaarheid gevormd. Deze wordt in mindering gebracht op de balanspost debiteuren. De voorziening wordt jaarlijks statisch bepaald aan de hand van ervaringen van de afgelopen jaren. De waardering van de vordering is gebaseerd op de meest recente betaaldatum. Hierbij is een minimum percentage gehanteerd van 40% voor vorderingen waarop het afgelopen jaar nog betaald is, oplopend tot 100% voor vorderingen waarvan de laatste betaaldatum meer dan 5 jaar geleden is. Als uitzondering zijn vorderingen krediethypotheek alle gesteld op 20% oninbaar.

Liquide middelen, overlopende activa

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve dient als buffer voor calamiteiten en het opvangen van tegenvallers in de exploitatie, de programmakosten en de Rijksvergoedingen daarvoor. Deze reserve mag volgens de GR maximaal 5% van de directe en indirecte kosten bedragen.

Het nog te bestemmen resultaat betreft het nog niet bestemde saldo van het afgesloten boekjaar. Aan het eigen vermogen wordt geen rente toegerekend.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Aan voorzieningen wordt geen rente toegerekend.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. Deze vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Flottende schulden, overlopende passiva

Deze schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Resultaatsbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen. In voorkomende gevallen wordt de werkelijk betaalde prijs t.l.v. de exploitatie geboekt.

Overige posten

Al de overige posten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Diversen

Voor jaarlijks terugkerende, aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt in de balans geen verplichting opgenomen.

Pensioenen

Orionis Walcheren heeft een pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan een pensioenuitvoerder, het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder' benadering. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het overzicht van baten en lasten verantwoord.

De dekkingsgraad van het ABP bedraagt ultimo 2022 volgens opgave van het fonds 110,9%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de GR bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds PWRI waaronder de Wsw-ers en Beschut Werkers vallen bedraagt 130,7% per ultimo 2022 volgens opgave van het fonds.

BALANS				
ACTIVA (bedragen * € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste activa				
Materiële vaste activa	17.820		18.633	
Investerings met economisch nut		17.820		18.633
Financiële vaste activa	581		448	
Overige langlopende leningen verstrekt		581		448
Totaal vaste activa	18.401		19.081	
Vlottende activa				
Voorraden	216		272	
Grond- en hulpstoffen		249		258
Onderhanden werk		-38		9
Gereed product en handelsgoederen		5		5
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	9.252		5.057	
Vorderingen op openbare lichamen		6.295		1.813
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		0		5
Overige vorderingen		2.957		3.239
Liquide middelen	368		728	
Kas		15		14
Bank		353		714
Overlopende activa	1.545		1.174	
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		1.545		1.174
Totaal vlottende activa	11.381		7.230	
Totaal generaal	29.782		26.311	
PASSIVA (bedragen * € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen	-1.287		559	
Algemene reserve		0		0
Bestemmingsreserves		234		264
Gerealiseerde resultaat		-1.521		295
Voorzieningen	1.192		1.026	
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		683		644
Voorzieningen ter egalisering van kosten		509		382
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	15.941		16.745	
onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		15.941		16.745
Totaal vaste passiva	15.846		18.330	
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.466		2.386	
Overige schulden		5.466		2.386
Overlopende passiva	8.470		5.595	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		8.468		5.595
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		2		0
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		0		0
Totaal vlottende passiva	13.936		7.981	
Totaal generaal	29.782		26.311	

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Soort activum	BW 01-01	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Afwaar- deringen	BW 31-12
Grond en terreinen	2.503.935	0	0	0	0	2.503.935
Gebouwen	12.376.393	5.200	0	464.209	0	11.917.385
Vervoermiddelen	19.191	20.830	930	8.266	0	30.825
Machines	429.342	4.759	0	140.651	0	293.450
Apparaten en installaties	203.456	32.678	0	92.295	0	143.839
Installaties	2.764.512	12.731	0	316.640	0	2.460.603
Inventarissen	331.582	28.591	0	60.458	0	299.714
Subtotaal	18.628.411	104.789	930	1.082.519	0	17.649.751
In uitvoering	4.655	165.520				170.175
Totaal	18.633.067	270.309	930	1.082.519	0	17.819.926

De materiële vaste activa betreft uitsluitend investeringen met economisch nut. De investeringen in uitvoering begin 2022 zijn afgewerkt. Nieuwe investeringen in uitvoering eind 2022 zijn € 170.175.

Financiële vaste activa

Deze bestaat uit verstrekte geldleningen en kredieten aan sociale minima. Hiervoor wordt een voorziening Risicofonds aangehouden omdat aan het verstrekken van geldleningen en kredieten onzekere verplichtingen zijn verbonden. Voor leningen wordt als norm gesteld dat 9% van het uitgezette bedrag in een fonds wordt aangehouden om evt. tegenvallers op te vangen. Conform het BBV is de voorziening in mindering gebracht op de overige langlopende leningen u/g.

Uitstaande leningen per 31-12-2021	€ 498.000
Nieuwe leningen	€ 495.000
Afgeboekte/afgeloste leningen	<u>€ 354.000</u>
Uitstaande leningen per 31-12-2022	€ 639.000
Beginstand voorziening	€ 50.000
Onttrekkingen	- /- € 29.000
Dotatie	<u>€ 37.000</u>
Stand ultimo 2022	€ 58.000

Voorraden

De op de balans opgenomen grond- en hulpstoffen zijn gecorrigeerd met een voorziening voor incurante voorraden. De specificatie is als volgt:

• Grond- en hulpstoffen	€ 266.000
• Voorziening incurant	-/- <u>€ 17.000</u>
Saldo grond- en hulpstoffen	€ 249.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze post bestaat uit:

- Vorderingen op openbare lichamen. Dit betreft nog te ontvangen bedragen van de gemeenten: AIV/Kinderopvang € 3.626.000 en afrekening BTW € 1.063.000 en overige vorderingen € 1.605.500.
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. Conform de regeling Schatkistbankieren worden liquiditeiten boven het drempelbedrag uitgezet bij het Rijk.
- Overige vorderingen. Dit betreft de terugvorderingen van uitkeringen en Tozo-kredieten. Hierop worden de terugbetalingsverplichtingen aan het Rijk en een voorziening wegens oninbaarheid in mindering. De specificatie van dit onderdeel is als volgt:

Vorderingen klanten	€ 6.533.000
Verplichtingen Rijk	-/- € 2.010.000
Voorziening oninbaarheid	-/- € 2.191.000
Overige debiteuren	<u>€ 625.000</u>
Totaal	€ 2.957.000

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren betekent dat alle overtollige geldmiddelen boven een bepaalde drempel verplicht bij het Rijk moeten worden uitgezet. Dit wordt dagelijks getoetst. De drempel is voor Orionis € 2.050.000. Deze drempel is in 2022 niet overschreden. Het onderstaande overzicht laat het verloop per kwartaal in 2022 zien:

Drempelbedrag				
Bedragen * € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	14	98	53	50
Ruimte onder het drempelbedrag	2.036	1.952	1.996	2.000

Overlopende activa

De specificatie van de overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

• Vooruitbetaalde kosten	€	207.000
• Nog te ontvangen subsidies	€	658.300
• Nog te ontvangen bedragen o.a. omzetten	€	597.100
• Vorderingen op personeel	€	41.400
• Te verwerken facturen	€	40.900

Totaal	€	<u>1.544.700</u>
--------	---	------------------

Bestemmingsreserves

Het in 2020 vooruitontvangen deel Tozo-uitvoeringskosten van € 447.000¹ is toegevoegd aan een bestemmingsreserve "uitvoering Tozo". Er is € 30.000 vrijgevallen in 2022. Er was in de begroting rekening gehouden met een heel jaar inzet voor Tozo terugbetalingen, waarvoor een personele

¹ Omdat de vergoeding die in 2020 ontvangen is ook betrekking heeft op werkzaamheden in de komende jaren, is door ons een bedrag geschat voor toekomstige werkzaamheden.

reserve is gevormd. Door een gewijzigde ingangsdatum is dit gestart per 1 juli. Daarom wordt maar de helft (€ 30.000) van de begrotingspost vanuit de reservevrijval benut.

Eigen vermogen: Gerealiseerde resultaat

Het resultaat over 2022 bedraagt € 1.521.000 nadelig. Het voordelig resultaat over het voorgaande jaar ad. € 295.000 is conform het bestuursbesluit uitgekeerd aan de Walcherse gemeenten.

Voorzieningen

Onder voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn opgenomen:

- Een voorziening Reorganisatie ad € 125.000 met betrekking tot de kosten van de reorganisatie 2013. Deze is bestemd voor toekomstige bovenwettelijke ww-uitkeringen met de daarbij komende kosten. De in 2022 gemaakte kosten zijn onttrokken aan de voorziening. Op basis van de berekening van de toekomstige verplichtingen ultimo 2022 en de aanvullende dotatie is de voorziening op peil.
- Een voorziening voor personele verplichtingen ad € 558.000. Deze voorziening betreft opgebouwde rechten spaarverlof ambtenaren en Wsw.

Onder voorzieningen ter egalisering van kosten is opgenomen:

- Een voorziening voor groot onderhoud ad € 509.000. Hier ligt een meerjaren-onderhoudsplan aan ten grondslag, waar de jaarlijkse dotatie op gebaseerd is.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	2022				
Soort Voorziening	Beginstand	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Eindstand
Voorziening Reorganisatie/personeel	179.000	62.000	116.000	0	125.000
Voorziening Personele verplichtingen	465.000	93.000	0	0	558.000
Voorziening Groot onderhoud	382.000	127.000	0	0	509.000
Totaal	1.026.000	282.000	116.000	0	1.192.000

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Dit betreffen leningen bij de BNG/NWB. De specificatie is als volgt:

2022	Looptijd	Rente	Beginstand	Nieuw	Aflossingen	Ultimo stand
	in jaren	%	€	€	€	€
Huisvestingsleningen	20-30	1,85% - 4,85%	15.985.000	2.554.000	3.193.000	15.346.000
Reguliere leningen	10-20	0,53% - 3,51%	760.000	0	165.000	595.000
Totaal			16.745.000	0	3.358.000	15.941.000

De aflossingstermijn die binnen 1 jaar vervalt bedraagt € 881.000 voor de leningen.

In 2022 is een lening waarvan de rentelooptijd begin 2023 af zou lopen vroegtijdig omgezet in een nieuwe lening ad € 2.553.670. Deze lening heeft dezelfde grootte als het restant van de oude lening, en nagenoeg dezelfde resterende looptijd (okt 2042 i.p.v. eind 2043). De te betalen rente daalt hierdoor van 4,75% naar 2,69%. Eenmalig is een boeterente voldaan van € 30.000.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De specificatie van de post Overige schulden is als volgt:

• Persoonlijke rekeningen van klanten	€ 138.000
• Reserveringen van klanten	€ 328.000
• Kasgeldlening	€ <u>5.000.000</u>
Totaal	€ 5.466.000

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen

· Loonheffing/pensioenpremie personeel december	€ 1.900.200
· Loonheffing uitkeringen december	€ 994.600
· Crediteuren (leveranciers)	€ 514.000
· Te betalen rentelasten langlopende leningen	€ 363.600
· Nog te betalen gemeenten AIV/Kinderopvang	€ 3.282.800
· Nog te betalen bedrijfsvoeringskosten (o.a. ICT, huisvesting ed.)	€ 518.200
· Te betalen BTW 4e kwartaal	€ 186.900
· Crediteuren (klanten)	€ 322.600
· Nog te betalen personeelskosten	€ 323.100
· Nog te ontvangen facturen	€ 29.400
· Diversen	€ <u>33.100</u>
	€ 8.468.500

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

· Vooruitontvangen subsidies	€ 1.800
Totaal	€ <u>8.470.300</u>

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

In onderstaande tabel zijn verplichtingen opgenomen die

- Een looptijd hebben die eindigt op of na 31 december 2022 en een contractwaarde omvatten van minimaal € 50.000 over de resterende looptijd.
- Een looptijd hebben die eindigt in 2023 en een contractwaarde omvatten van minimaal € 250.000 over de resterende looptijd.

Bij het bepalen van de resterende looptijd is rekening gehouden met eventuele automatische verlenging bij het niet opzeggen voor 31 december 2022. De contractwaarde per jaar is vermeld op prijspeil 2022. Deze verplichtingen zijn gedekt binnen de meerjarenbegroting.

Onderwerp	Resterende looptijd ultimo 2022	Waarde per jaar
Exploatieverplichtingen ICT	1,0 jaar	€ 1.596.000
Leaseverplichting wagenpark	5,9 jaar	€ 499.000
Beveiliging	2,0 jaar	€ 115.000
Accountantsdiensten	3,0 jaar	€ 64.000
Onderhoudscontract installaties	3,0 jaar	€ 94.000

Er is een meerjarige overeenkomst afgesloten m.i.v. 2019 m.b.t. dienstverlening I&A Vlissingen. Dit is een contract voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 12 maanden. Voor de verplichting 2023 is de verwachte waarde opgenomen.

In 2020 is een meerjarige leaseovereenkomst gesloten met Hiltermann Lease B.V. m.b.t. de lease van 56 voertuigen. De overeenkomst heeft een looptijd van 8 jaar en een totale waarde van € 4.311.000. Begin 2023 vindt er een aanpassing plaats waarmee de waarde voor de resterende looptijd met € 265.000 wordt verlaagd.

De kosten van boventalligheid worden hier niet opgenomen, omdat voor deze kosten een voorziening is opgebouwd.

Garantie 2024

In 2009 is de groenloods (Schenge 6-8) te Middelburg verkocht aan de gemeente Middelburg; in 2014 is het pand Grevelingenstraat 16 verkocht aan de gemeente Middelburg. In beide transacties is overeengekomen dat de gemeente Middelburg de grondexploitatie van het verkochte uiterlijk per 1 januari 2024 volgens de daarvoor bij de gemeente Middelburg gebruikelijke methodiek (tussentijds) zal afsluiten. Voor Orionis zal de grondexploitatie volledig inzichtelijk worden gemaakt. Indien de afsluiting een positief saldo oplevert zal dit saldo ten gunste komen van Orionis, bij een negatief saldo vindt er geen verrekening plaats.

Gebeurtenissen na balansdatum

De bijzondere omstandigheden m.b.t. energieprijzen en inflatie leiden tot vergrote onzekerheid voor 2023. Dit zal invloed hebben op de netto toegevoegde waarde van het Werkleerbedrijf. Ook zal er in 2023 opnieuw een energietoeslag worden verstrekt aan minimuminkomens. De regelgeving daarvoor is bij het Rijk nog in ontwikkeling en naar verwachting kan in juni 2023 gestart worden met de verstrekking hiervan.

TOTAALOVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN met toelichting

De kolom "begroting 2022-3" is de 3^e begrotingswijziging zoals deze in december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De kolom "prognose juli" is de prognose die in juli is opgesteld en bevat de afwijkingen die toen zijn voorzien ten opzichte van de (later vastgestelde) begrotingswijziging.

Totaal (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Re-integratie	6.993	6.131	6.793	5.861	7.065	6.134
Werkleerbedrijf	20.928	19.101	20.704	19.677	20.874	19.676
Inkomen	61.914	59.833	64.000	60.753	65.632	62.447
Schuldhelpverlening	1.207	106	1.204	160	1.219	94
Overhead	10.049	1.000	9.778	1.323	11.021	2.011
Heffing VPB	0		0		0	
Onvoorzien	0		0		0	
Alg.dekkingsmiddelen	0	15.033	0	14.705	0	15.390
Totaal	101.091	101.204	102.479	102.479	105.811	105.751
Saldo		112		0		-60
Reserveringen	142	325	0	0	0	60
Saldo na reservering		295		0		0

Totaal (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Re-integratie	7.065	6.134	7.159	6.228	7.294	6.730
Werkleerbedrijf	20.874	19.676	21.273	18.633	21.093	18.612
Inkomen	65.632	62.447	65.519	61.068	66.746	63.273
Schuldhelpverlening	1.219	94	1.219	94	1.215	44
Overhead	11.021	2.011	11.180	2.011	11.237	1.986
Heffing VPB	0		0		0	
Onvoorzien	0		0		0	
Alg.dekkingsmiddelen	0	15.390	0	18.257	0	15.390
Totaal	105.811	105.751	106.350	106.290	107.585	106.034
Reserveringen	0	60	0	60	0	30
Saldo na reservering		0		0		-1.521

Het resultaat over 2022 (na mutaties reserves) is € 1.521.00 nadelig (begroot nihil). Een verschillenanalyse heeft plaatsgevonden ten opzichte van de begroting na wijzigingen.

Dit saldo geeft een vertekend beeld van het werkelijke resultaat van Orionis. Een deel van de door het DB vastgestelde 3^e en 4^e begrotingswijziging is door het AB niet goedgekeurd en daarmee niet in de bijgestelde begrotingscijfers verwerkt. Dit leidt er toe dat begrote Rijksvergoedingen re-integratie, Buig en Wsw in de begroting en realisatie niet overeenkomen met de werkelijke Rijksvergoeding. Het verschil komt rechtstreeks tot uiting in de gemeentelijke jaarrekeningen.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

Programma Arbeidsmarkt:

- Minder netto loonkosten WiW en Beschut Werk € 182.000 V
- Minder inzet van instrumenten € 221.000 V

Programma Werkleerbedrijf

- Frictiebudget € 171.000 V
- Netto-omzet € 1.163.000 N
- Wsw-saldo loonkosten / Rijksvergoeding € 276.000 N

Programma Inkomen:

- Uitkeringslasten Buig € 343.000 N
- Overige: minder onderzoeken reguliere BBZ-aanvragen € 60.000 V

Programma Schuldhulpverlening:

- Minder bijdragen klanten € 50.000 N

Programma Overhead:

- Voorziening reorganisatie / reserveringen € 60.000 N
- Huisvestingskosten € 55.000 V
- ICT, afrekening I&A Samenwerking € 153.000 N
- Inventaris en vervoer € 58.000 N
- Overige lasten en opbrengsten € 56.000 N

De verschillen worden bij het desbetreffende programmaonderdeel verder toegelicht.

In de jaarrekening is geen last inzake de vennootschapsbelasting opgenomen. Er is geen sprake van winstgevendheid van activiteiten en er is geen vennootschapsbelastingplicht.

Programma Arbeidsmarkt

Re-integratie (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Doorbelast pers. en werkinfra	4.224		4.262		4.262	
Doorbelast flex inzet	804	576	475	256	536	317
Loonkosten WiW/BsW	312		368		428	
Plaatsingsvergoedingen	326		461		461	
Overige instrumenten	404		295		447	
Rijksvergoedingen		5.555		5.605		5.817
Subtotaal	6.070	6.131	5.861	5.861	6.134	6.134
Directe apparaatskosten	923	0	932	0	932	0
Totaal product	6.993	6.131	6.793	5.861	7.065	6.134
Saldo		-862		-932		-932

Re-integratie (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Doorbelast pers. en werkinfra	4.262		4.262		4.262	
Doorbelast flex inzet	536	317	620	317	968	712
Loonkosten WiW/BsW	428		438		390	144
Plaatsingsvergoedingen	461		461		220	
Overige instrumenten	447		447		524	57
Rijksvergoedingen		5.817		5.911		5.817
Subtotaal	6.134	6.134	6.228	6.228	6.363	6.730
Directe apparaatskosten	932	0	932	0	932	0
Totaal product	7.065	6.134	7.159	6.228	7.294	6.730
Saldo		-932		-932		-565

Het saldo van dit programma komt € 367.000 voordeliger uit dan begroot. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Doorbelasting flexibele inzet / subsidies € 37.000 nadelig
- Loonkosten WiW en Beschut Werk € 182.000 voordelig
- Plaatsingsvergoedingen / overige instrumenten € 221.000 voordelig
- Rijksvergoedingen € 0

Doorbelasting flexibele inzet en subsidies (€ 37.000 N)

De subsidies vanuit arbeidsmarktregio en ESF-middelen komen hoger uit, hier staan ook extra uitgaven tegenover. De definitieve afrekening ESF vindt plaats in 2023, er is met een bepaalde marge rekening gehouden.

Loonkosten WiW en Beschut Werk (€ 182.000 V)

Per saldo zijn de loonkosten € 38.000 lager dan begroot. De loonkosten Beschut Werk zijn afhankelijk van het daadwerkelijk aantal plaatsingen. De lagere loonkosten zijn te danken aan een lagere bezetting dan de taakstelling die ook in de begroting was verwerkt.

Daarnaast kent beschut Werk een hoog ziekteverzuim. Deze medewerkers vallen onder de no-risk polis. Kosten van ziekteverzuim worden door het UWV vergoed, deze opbrengsten van het UWV zijn in 2022 hoger a.g.v. een hoger verzuim.

Plaatsingsvergoedingen / Overige instrumenten (€ 221.000 V)

De werkelijke kosten zijn mede afhankelijk van de kandidaten in trajecten en de benodigde instrumenten daarvoor. Vanuit de arbeidsmarktregio is een (niet begrote) subsidie ontvangen van € 57.000 voor de inzet van het re-integratie instrument De Harde Leerschool.

Rijksvergoedingen (€ 0)

Opgenomen is de Rijksvergoeding zoals deze is begroot in februari. De vergoeding is in de septembercirculaire definitief geworden en komt alsnog hoger uit. Het meerdere van € 94.000 loopt niet via de jaarstukken van Orionis en is dus een direct voordeel bij de gemeenten zelf.

Programma Werkleerbedrijf

Werkleerbedrijf (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelslasten	3.410		3.582		3.686	
Huisvesting	1.095		1.062		1.095	
Productiemiddelen	1.120		1.078		1.078	
Overig	355	0	476	11	686	11
Netto omzet		5.191		6.250		6.163
Wsw-doelgroep	16.024	13.909	15.591	13.416	15.414	13.502
Doorbel. re-integr. WI	-1.113		-1.123		-1.123	
Doorbel. re-integr. Wsw	-417		-421		-421	
Subtotaal	20.474	19.101	20.246	19.677	20.416	19.676
Directe apparaatskst.	454	0	458	0	458	0
Totaal product	20.928	19.101	20.704	19.677	20.874	19.676
Saldo		-1.828		-1.027		-1.198

Werkleerbedrijf (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelslasten	3.686		3.776		3.709	
Huisvesting	1.095		1.095		1.077	
Productiemiddelen	1.078		1.078		1.097	
Overig	686	11	686	86	508	12
Netto omzet		6.163		4.624		4.999
Wsw-doelgroep	15.414	13.502	15.723	13.923	15.788	13.600
Doorbel. re-integr. WI	-1.123		-1.123		-1.123	
Doorbel. re-integr. Wsw	-421		-421		-421	
Subtotaal	20.416	19.676	20.815	18.633	20.635	18.612
Directe apparaatskst.	458	0	458	0	459	0
Totaal product	20.874	19.676	21.273	18.633	21.093	18.612
Saldo		-1.198		-2.640		-2.481

Het saldo van dit programma komt €1.283.000 nadeliger uit dan begroot. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Personeelslasten € 23.000 nadelig
- Huisvesting € 18.000 voordelig
- Productiemiddelen € 19.000 nadelig
- Overig € 179.000 voordelig
- Netto-omzet € 1.163.000 nadelig
- Wsw-doelgroep € 276.000 nadelig

Overig (€ 179.000 V)

Onder Overig is in de begroting een frictiebudget opgenomen van € 223.000, gebaseerd op de cijfers van het onderzoek K+V waarin een langjarig gemiddelde is bepaald. De werkelijke frictiekosten in 2022 zijn beperkt, dit verklaart een voordeel van € 171.000.

Netto-omzet (€ 1.163.000 N)

De productie- en detacheringsofbrengsten zijn in de tussentijdse prognose flink verlaagd. Met name de economische ontwikkelingen 2022 als gevolg van de oorlog in Oekraïne, inflatie en energiecrisis zijn hier debet aan. In het 2^e halfjaar geldt een enigszins meevallende ontwikkeling. De omzetsdaling van bestaande klanten komt wat lager uit dan verwacht, en daarnaast is er extra omzet gegenereerd door het binnenhalen van nieuwe klanten. Dit leidt er toe dat de verwachte daling van € 1.539.000 beperkt is tot € 1.163.000. Nog steeds een forse aderlating ten opzichte van de begroting. Vanuit de Rijksoverheid is een eenmalige coronavergoeding beschikbaar gesteld van € 77.000 ter compensatie van de omzetsdaling.

WSW-doelgroep (€ 276.000 N)

Het negatief resultaat bij de WSW-doelgroep geeft een vertekend beeld omdat niet de juiste Rijksvergoeding is verwerkt. Opgenomen is de Rijksvergoeding zoals deze is begroot in februari. De vergoeding is in de septembercirculaire definitief geworden en komt alsnog hoger uit, mede als bijstelling voor de gestegen loonkosten. Het meerdere van € 498.000 loopt niet via de jaarstukken van Orionis en is dus een direct voordeel bij de gemeenten zelf. Onderdeel van deze € 498.000 is een coronavergoeding van € 77.000 ter compensatie van omzetsdaling 2022.

Rekening houdend met de werkelijke Rijksvergoeding Wsw komt het WSW-saldo 2022 uit op € 1.767.000 ten opzichte van € 1.912.000 begroot (en € 1.800.000 prognose), dus juist een positief resultaat.

Programma Inkomen

Bijstandsverstrekking (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Inkomensvoorziening Buig	47.584	1.062	54.100	750	46.157	882
Rijksvergoeding Buig		47.260		53.540		45.527
Onderzoekskosten BBZ	45		100	0	100	0
Leefgeld Oekraïne Tozo-regeling (2021) //					1.200	1.200
Energietoeslag	4.641	5.125			8.200	8.200
Bijzondere bijstand	4.286	92	3.792	131	3.967	131
Minimabeleid	2.047	74	2.661	79	2.661	79
Bijdrage gemeenten bb/min		6.210		6.243		6.418
Overig	22	10	29	9	29	9
Subtotaal	58.625	59.833	60.682	60.753	62.314	62.447
Directe apparaatskosten	3.289	0	3.318	0	3.318	0
Totaal product	61.914	59.833	64.000	60.753	65.632	62.447
Saldo		-2.081		-3.247		-3.185

Bijstandsverstrekking (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Inkomensvoorziening Buig	46.157	882	45.839	882	46.525	907
Rijksvergoeding Buig		45.527		43.943		45.527
Onderzoekskosten BBZ	100	0	100	0	40	0
Tozo-regeling	0	0	0	0	428	428
Leefgeld Oekraïne	1.200	1.200	1.200	1.200	1.245	1.245
Energietoeslag	8.200	8.200	8.200	8.200	9.271	9.271
Bijzondere bijstand	3.967	131	4.172	131	3.791	109
Minimabeleid	2.661	79	2.661	79	2.103	40
Bijdrage gemeenten bb/min		6.418		6.623		5.745
Overig	29	9	29	9	24	0
Subtotaal	62.314	62.447	62.201	61.068	63.427	63.273
Directe apparaatskosten	3.318	0	3.318	0	3.318	0
Totaal product	65.632	62.447	65.519	61.068	66.746	63.273
Saldo		-3.185		-4.451		-3.473

Het saldo van dit programma komt € 288.000 nadeliger uit dan begroot. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Inkomensvoorziening BUIG € 343.000 nadelig
- Onderzoekskosten BBZ € 60.000 voordelig
- Bijzondere bijstand/minimabeleid /
Leefgeld Oekraïne / Energietoeslag € 0
- Overig € 4.000 nadelig

Inkomensvoorziening en Rijksvergoeding Buig (€ 343.000 N)

In de begroting is de definitieve vaststelling van de Rijksvergoeding nog niet verwerkt. Deze is eind september vastgesteld. In deze vaststelling wordt het prijspeelniveau van de uitkeringen naar 2022 verwerkt. Immers, door de stijging van het minimumloon per 1 januari en 1 juli wijzigen de uitkeringen mee. Voor 2022 is dit een jaarbedrag van € 632.000. Dit is in de begroting zowel aan de lastenkant als de opbrengstenkant nog niet verwerkt.

De lasten komen € 686.000 hoger uit dan begroot, hiervan heeft € 632.000 betrekking op de prijspeil-bijstelling van de hoogte van de bijstandsuitkering.

De Rijksvergoeding is opgenomen conform de door de gemeenten doorbetaalde bedragen gebaseerd op de begroting. De werkelijke Rijksvergoeding komt bij de gemeenten lager uit. Om het werkelijke BUIG-saldo te bepalen dient hiermee rekening gehouden te worden. De gemeenten hebben de volgende bedragen minder ontvangen van het Rijk:

- Middelburg € 760.488
- Veere € 85.084
- Vlissingen € 741.590
- Totaal € 1.587.162

Als we hiermee rekening houden komt het BUIG-saldo voor 2022 uit op € 1.678.000 negatief. Het verschil met begroot betreft de (netto) bijstellingen van de BUIG-vergoeding in mei en in september: totaal € 1.901.000.

Onderzoekskosten BBZ (€ 60.000 V)

Vooraf is lastig in te schatten hoeveel onderzoeken naar startende ondernemers nodig zijn. De begrotingspost wordt gebaseerd op wat hiervoor aan normbedrag in het gemeentefonds is opgenomen.

Tozo-regeling (€ 0)

Wat eind 2021 aan Tozo resteert zijn de uitstaande leningen: 246 ondernemers met een uitstaand bedrag van € 2,16 miljoen. De terugbetalingsplicht is gestart op 1 juli 2022 en loopt 6 jaar. In het kader hiervan zijn bedragen ontvangen in 2022. Deze worden volledig doorbetaald aan de gemeenten, die deze weer moeten vergoeden aan het Rijk. De destijds verleende kosten/leningen zijn immers volledig door het Rijk vergoed geweest. De Tozo-regeling is daarmee budgettair neutraal.

Leefgeld Oekraïne (€ 0)

Dit betreft de betaalde bedragen voor leefgeld, de wooncomponent en eventuele bijzondere kosten. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal. De kosten per gemeente en de aantallen van de particuliere opvang zijn als volgt:

	Gemeentelijke opvang	Particuliere opvang	Aantallen PO t.b.v. uitvoeringskosten
Middelburg	€ 134.847	€ 188.128	424
Veere	€ 145.658	€ 317.472	737
Vlissingen	€ 238.212	€ 221.086	494

Energietoeslag (€ 0)

De energietoeslag is nieuw in 2022 en bereikt ook een nieuwe doelgroep omdat hiervoor geen vermogensgrens is vastgesteld. Het bereik is groter dan verwacht en daarmee is de regeling succesvol. De kosten komen daarmee hoger uit dan begroot. Ook begin 2023 kunnen nog aanvragen over 2022 worden ingediend. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal.

Bijzondere bijstand / minimabeleid (€ 0)

De feitelijke uitgaven worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op grond van de werkelijke betalingen op toegekende aanvragen. Gezien de toenemende moeilijke financiële situatie voor uitkeringsgerechtigden is een verhoging van de uitgaven verwacht. Toch zien we dit niet terug in de praktijk.

In 2021 is er ruim € 510.000 uitbetaald volgens de eenmalige Tonk regeling. Deze regeling was eenmalig voor 2021. Deze uitgaven vallen weg in 2022. Daar staan vervolgens nauwelijks stijgende

uitgaven tegenover in de bijzondere bijstand. Per saldo komen de uitgaven voor bijzondere bijstand en minimaregelingen (excl. de energietoeslag) € 439.000 lager uit. Gecorrigeerd voor de Tonk-regeling is de stijging dus beperkt tot € 71.000. Wellicht is dit een neveneffect van de ruim € 9 miljoen energietoeslag die is uitgekeerd.

Programma Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Advieskosten	14				15	
Bijdragen klanten		12		41		41
Bijdragen derden		63		53		53
Bijdrage gemeenten		31		66		0
Subtotaal	14	106	0	160	15	94
Directe apparaatskosten	1.193	0	1.204	0	1.204	0
Totaal product	1.207	106	1.204	160	1.219	94
Saldo		-1.101		-1.044		-1.125

Schuldhulpverlening (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Advieskosten	15		15		11	
Bijdragen klanten		41		41		17
Bijdragen derden		53		53		27
Subtotaal	15	94	15	94	11	44
Directe apparaatskosten	1.204	0	1.204	0	1.204	0
Totaal product	1.219	94	1.219	94	1.215	44
Saldo		-1.125		-1.125		-1.171

Het saldo van dit programma komt € 46.000 nadeliger uit dan begroot.

Door de branchevereniging NVVK is het vragen van een maandelijkse vergoeding voor financieel beheer afgeschaft in de loop van 2021. De toen reeds vastgestelde begroting 2022 ging nog uit van deze eigen bijdrage.

In de loop van 2022 is het te hanteren rentepercentage voor klanten verlaagd van 3,6% naar 2,0%. Ook wordt het instrument van saneringskrediet meer ingezet in 2022 in het traject van minnelijke schuldregeling, hier staan geen bijdragen tegenover.

Programma Overhead

Overhead (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelskosten	13.968		13.627		14.841	
Huisvesting	1.714		1.710		1.735	
ICT	2.272		2.391		2.465	
Inventaris en vervoer					42	
Overig	650	593	682	573	568	1.191
Onvoorzien	0		0		0	
Doorbel. re-integr.	-2.694		-2.718		-2.718	
Steun/herstelpakket		407		750		820
Subtotaal	15.909	1.000	15.691	1.323	16.933	2.011
Directe apparaatskst.	-5.860	0	-5.913	0	-5.913	0
Totaal product	10.049	1.000	9.778	1.323	11.021	2.011
Saldo		-9.049		-8.455		-9.010
Reserveringen	142	325		0		60
Saldo na reservering		-8.866		-8.455		-8.950

Overhead (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelskosten	14.841		14.841		14.801	
Huisvesting	1.735		1.735		1.680	
ICT	2.465		2.624		2.618	
Inventaris en vervoer	42		42		100	
Overig	568	1.191	568	1.191	669	1.166
Onvoorzien	0		0		0	
Doorbel. re-integr.	-2.718		-2.718		-2.718	
Steun/herstelpakket		820		820		820
Subtotaal	16.933	2.011	17.092	2.011	17.150	1.986
Directe apparaatskst.	-5.913	0	-5.913	0	-5.913	0
Totaal product	11.021	2.011	11.180	2.011	11.237	1.986
Saldo		-9.010		-9.169		-9.251
Reserveringen	0	60		60		30
Saldo na reservering		-8.950		-9.109		-9.221

Het saldo van dit programma komt € 271.000 lager uit dan begroot. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Personeelskosten / reserveringen € 10.000 voordelig
- Huisvestingskosten € 55.000 voordelig
- ICT € 153.000 nadelig
- Inventaris en vervoer € 58.000 nadelig
- Overige lasten € 101.000 nadelig
- Overige opbrengsten € 25.000 nadelig

Personeelskosten en reserveringen (€ 10.000 V)

Onderdeel van de personeelskosten is de voorziening voor reorganisatiekosten. Daarop is in 2022 een groter beroep gedaan dan verwacht. Er is dan ook een aanvullende dotatie nodig van € 62.000. Er was in de begroting rekening gehouden met een heel jaar inzet voor Tozo terugbetalingen, waarvoor een personele reserve is gevormd. Door een gewijzigde ingangsdatum is dit gestart per 1 juli. Daarom wordt maar de helft (€ 30.000) van de begrotingspost vanuit de reservevrijval benut.

Huisvestingskosten (€ 55.000 V)

Er ontstaat een voordeel van € 76.100 op de kosten van catering personeel / bedrijfsrestaurant wegens het thuiswerken van kantoorpersoneel. Daar staan (bij overige opbrengsten) ook € 27.300 minder bijdragen tegenover.

ICT (€ 153.000 N)

Belangrijkste post hierin is een hogere afrekening vanuit het I&A Samenwerkingsverband van € 159.000. Dit betreft meerkosten voor Microsoft365 en een hogere doorbelasting van overhead Vlissingen.

Inventaris en vervoer (€ 58.000 N)

Deze post is met ingang van 2022 als aparte rubriek begroot, op basis van de realisatie 2022 dient de begroting bijgesteld te worden. Grootste onderdeel van deze post zijn leaseauto's ten behoeve van werkzaamheden als huisbezoeken en handhaving.

Overige lasten (€ 101.000 N)

Kosten voor met name juridische ondersteuning komen fors hoger uit dan begroot, € 40.400. Als gevolg van de landelijke renteontwikkeling is er € 16.000 rente betaald over kasgeldleningen, die tot 2022 nog een negatieve rente kenden. Het contract voor accountantsdiensten is aanbesteed en komt € 20.000 hoger uit op jaarbasis.

Overige opbrengsten (€ 25.000 N)

Tegenover lagere kosten voor catering/bedrijfsrestaurant (onder huisvesting) staan ook € 27.300 (nadeel) minder opbrengsten vanuit bestedingen personeel in het bedrijfsrestaurant.

Algemene Dekkingsmiddelen

Alg. dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	realisatie 2021		begroting 2022		begroting 2022-3	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Extra bijdrage gemeenten		502		0		0
Exploatiebijdrage gemeenten		14.532		14.975		15.597
Reductie gemeentelijke bijdrage				-270		-207
Totaal alg dekkingsmiddelen	0	15.033	0	14.705	0	15.390

Alg. dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	begroting 2022-3		prognose juli		realisatie 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Extra bijdrage gemeenten		0		2.501		0
Exploatiebijdrage gemeenten		15.597		15.756		15.597
Reductie gemeentelijke bijdrage		-207		0		-207
Totaal alg dekkingsmiddelen	0	15.390	0	18.257	0	15.390

Exploatiebijdrage gemeenten (€ 0)

De exploitatiebijdrage dient ter dekking van de netto bedrijfsvoeringkosten. De bijdrage is opgenomen conform het begrote bedrag. Een eventueel afwijkend saldo komt als saldo in de jaarrekening en wordt via de resultaatsbestemming verwerkt.

Reductie gemeentelijke bijdrage (€ 0)

De begrote reductie van de extra bijdrage is het gevolg van verwachte rendementsverbeteringen. De bijdrage is opgenomen conform het begrote bedrag. Een eventueel afwijkend saldo komt als saldo in de jaarrekening en wordt via de resultaatsbestemming verwerkt.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de programma's Arbeidsmarkt, Werkleerbedrijf, Inkomen en Overhead zijn de uitgaven hoger dan begroot. Bij de programma's Arbeidsmarkt en Inkomen staan daar ook hogere opbrengsten tegenover. Zie onderstaande tabel. Dit is hiervoor toegelicht bij de diverse programma's.

Programma	Overschrijding kosten	Dekking binnen opbrengsten
Arbeidsmarkt	€ 229.000	€ 229.000
Werkleerbedrijf	€ 219.000	-
Inkomen	€ 1.114.000	€ 826.000
Overhead	€ 216.000	-

De overschrijdingen konden niet gedurende het jaar gesignaleerd worden of middels een begrotingswijziging verwerkt worden. Een deel van de mutaties is wel door het Dagelijks Bestuur opgenomen in een (3^e en 4^e) begrotingswijziging maar niet goedgekeurd door het Algemeen Bestuur.

De hogere lasten bij het programma *Arbeidsmarkt* betreffen uitgaven voor personeel. Deze worden gedekt vanuit subsidies die ontvangen zijn vanuit ESF en de arbeidsmarktregio ten behoeve van personele inzet.

De hogere lasten bij het programma *Inkomen* betreffen diverse uitkeringen: PW, leefgeld Oekraïners en Energietoeslag. Daar staan ook hogere opbrengsten van de gemeenten tegenover.

Alle overschrijdingen passen binnen het door het Algemeen Bestuur uitgezette beleid.

Overzicht van incidentele baten en lasten / Onvoorzien

Lasten			
Programma	Omschrijving	Begroting	Realisatie
Inkomen	Energietoeslag	8.200.000	9.271.000
	Leefgeld Oekraïne	1.200.000	1.245.400
Overhead	extra inzet vanuit steun en herstelpakket	820.000	820.000
	extra inzet E-toeslag en Oekraïne	523.000	523.000
		<u>10.743.000</u>	<u>11.859.400</u>
Baten			
Arbeidsmarkt	afrekening AMIF subsidie	0	65.300
Inkomen	Energietoeslag	8.200.000	9.271.000
	Leefgeld Oekraïne	1.200.000	1.245.400
Overhead	Steun en herstelpakket	820.000	820.000
	extra inzet E-toeslag en Oekraïne	523.000	523.000
		<u>10.743.000</u>	<u>11.924.700</u>

Er is geen begrote post voor Onvoorzien. Alle onderschrijdingen en overschrijdingen van lasten en baten als gevolg van de coronacrisis zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Taakvelden

Bedragen in € 1.000 Taak veld	realisatie 2022			Verdelingsprincipe
	lasten	baten	saldo	
Bestuur en 0 ondersteuning				Programma Overhead incl. doorbelasting directe apparaatskosten naar overige programma's Rentelasten op algemene leningen en leningen t.b.v. huisvesting kantoor Gemeentelijke exploitatiebijdrage en terugbetaling extra bijdrage Reserve Tozo uitvoeringslasten
0.4 Overhead	19.602	-10.617	8.985	
0.5 Treasury	267		267	
Algemene uitkeringen				
0.7 en overige uitkeringen	0	-15.390	-15.390	
0,9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	
0.10 Mutaties reserves	0	-30	-30	
Resultaat van de rekening van baten en				
0.11 lasten	-1.521	0	-1.521	
6 Sociaal Domein				
6.3 Inkomensregelingen	67.961	-63.317	4.644	Programma's Inkomen en Schuldhulpverlening incl. doorbelasting directe apparaatskosten Programma Werkleerbedrijf incl. doorbelasting directe apparaatskosten en incl. netto lasten Beschut Werk Programma Arbeidsmarkt incl. doorbelasting directe apparaatskosten en excl. netto lasten Beschut Werk
6.4 WsW en Beschut Werk	21.424	-18.756	2.668	
6.5 Arbeidsparticipatie	6.963	-6.586	378	
			0	

Gegevens Wet normering topinkomens (WNT)

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	H.M.A. Guise
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 141.773
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 26.750
<i>Subtotaal</i>	€ 168.523
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 168.523
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	H.M.A. Guise
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2021	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 145.128
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.134
<i>Subtotaal</i>	€ 167.262
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
Bezoldiging	€ 167.262

Ook de leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van Orionis Walcheren vallen onder het begrip Topfunctionaris. De bezoldiging en alle overige vergoedingen binnen de GR van de onderstaande personen bedraagt nihil in 2022 (evenals in 2021).

Gegevens 2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Dhr. S. Stroosnijder	voorzitter AB en DB namens Vlissingen t/m 1-5-2022
Dhr. J.S. Louws	voorzitter AB en DB namens Middelburg m.i.v. 9-6-2022
Mevr. E. Verhage	lid AB namens Vlissingen t/m 19-5-2022
Dhr. A. Vader	lid DB en AB namens Vlissingen
Dhr. G.A. Sips	lid AB namens Vlissingen m.i.v. 7-7-2022
Dhr. J. Portier	lid AB namens Vlissingen m.i.v. 7-7-2022
Dhr. C. Simons	lid AB en DB namens Middelburg t/m 14-3-2022
Mevr. C. Doorn-Roosenburg	lid AB namens Middelburg t/m 12 -5-2022
Mevr. W. Treurniet	lid AB namens Middelburg m.i.v. 9-6-2022
Dhr. C. Maas	lid AB en DB namens Veere t/m 19-5-2022
Dhr. L.A. Roelse	lid AB namens Veere t/m 19-5-2022
Dhr. E. Tuk	lid AB en DB namens Veere m.i.v. 6-7-2022
Dhr. L.A. de Visser	lid AB namens Veere m.i.v. 6-7-2022

Regeling G2B

Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2022		Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen enaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
	Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd					
100	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/01	Aard controle R Indicator: G2B/02	Aard controle R Indicator: G2B/03	Aard controle R Indicator: G2B/04	Aard controle R Indicator: G2B/05	Aard controle R Indicator: G2B/06
	1 060687 Gemeente Middelburg	€ 17.491.317	€ 260.378	€ 599.951	€ 1.522	€ 48.773
	2 060717 Gemeente Veere	€ 2.082.849	€ 33.508	€ 162.931	€ 789	€ 24.560
100	3 060718 Gemeente Vlissingen	€ 23.118.443	€ 465.364	€ 919.430	€ 888	€ 81.970
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
100	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/07	Aard controle R Indicator: G2B/08	Aard controle R Indicator: G2B/09	Aard controle R Indicator: G2B/10	Aard controle R Indicator: G2B/11	
	1 060687 Gemeente Middelburg	€ 0	€ 304.744	€ 54.002	€ 2.295	
	2 060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 57.982	€ 6.361	€ 0	
100	3 060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	€ 290.222	€ 56.401	€ 0	
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (in jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
100	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/12	Aard controle R Indicator: G2B/13	Aard controle R Indicator: G2B/14	Aard controle R Indicator: G2B/15	Aard controle D2 Indicator: G2B/16	
	1 060687 Gemeente Middelburg	€ 544.785	€ 0	€ 31.892	€ 0	
	2 060717 Gemeente Veere	€ 184.319	€ 0	€ 5.012	€ 0	
100	3 060718 Gemeente Vlissingen	€ 524.893	€ 0	€ 58.252	€ 0	

Regeling G3B

Besluit bijsandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking). deel openbaar lichaam 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)
Besluit bijsandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/01	Aard controle R Indicator: G3B/02	Aard controle R Indicator: G3B/03	Aard controle R Indicator: G3B/04	Aard controle R Indicator: G3B/05	Aard controle R Indicator: G3B/06
1 060687 Gemeente Middelburg						
2 060717 Gemeente Veere						
3 060718 Gemeente Vlissingen						
100						
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/07	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Deel openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G3B/08	Aard controle R Indicator: G3B/09	Aard controle R Indicator: G3B/10	Aard controle R Indicator: G3B/11
1 060687 Gemeente Middelburg						
2 060717 Gemeente Veere						
3 060718 Gemeente Vlissingen						
100						

Regeling G4B

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ deel openbaar lichaam 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)
Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (S)Sa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/02	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4B/05	Aard controle R Indicator: G4B/06
	1 060687 Gemeente Middelburg Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.376	€ 102.455
	2 060687 Gemeente Middelburg Tozo2	€ 46	€ 0	€ 0	€ 8.481	€ 39.847
	3 060687 Gemeente Middelburg Tozo3	€ 181	€ 0	€ 0	€ 11.118	€ 28.319
	4 060687 Gemeente Middelburg Tozo4	€ 24	€ 0	€ 0	€ 1.296	€ 1.681
	5 060687 Gemeente Middelburg Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 152	€ 643
	6 060717 Gemeente Veere Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.377	€ 53.861
	7 060717 Gemeente Veere Tozo2	€ 190	€ 0	€ 0	€ 1.318	€ 50
	8 060717 Gemeente Veere Tozo3	€ 1.478	€ 0	€ 0	€ 17.304	€ 16.361
	9 060717 Gemeente Veere Tozo4	€ 30	€ 0	€ 0	€ 2.877	€ 0
	10 060717 Gemeente Veere Tozo5	€ 1.313	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	11 060718 Gemeente Vlissingen Tozo1	€ 1.361	€ 0	€ 0	€ 3.615	€ 72.273
	12 060718 Gemeente Vlissingen Tozo2	€ 297	€ 0	€ 0	€ 3.516	€ 22.385
	13 060718 Gemeente Vlissingen Tozo3	€ 2.882	€ 0	€ 0	€ 9.166	€ 26.106
	14 060718 Gemeente Vlissingen Tozo4	€ 959	€ 0	€ 0	€ 4.025	€ 919
	15 060718 Gemeente Vlissingen Tozo5	€ 1.190	€ 0	€ 0	€ 889	€ 169
	100					
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/08	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4B/10	Aard controle R Indicator: G4B/11
	1 060687 Gemeente Middelburg Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2 060687 Gemeente Middelburg Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3 060687 Gemeente Middelburg Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	4 060687 Gemeente Middelburg Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	5 060687 Gemeente Middelburg Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	6 060717 Gemeente Veere Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	7 060717 Gemeente Veere Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	8 060717 Gemeente Veere Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	9 060717 Gemeente Veere Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	10 060717 Gemeente Veere Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	11 060718 Gemeente Vlissingen Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	12 060718 Gemeente Vlissingen Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	13 060718 Gemeente Vlissingen Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	14 060718 Gemeente Vlissingen Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	15 060718 Gemeente Vlissingen Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	100					

100	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1.2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	100
100	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/13	Aard controle R Indicator: G4B/14	Aard controle D2 Indicator: G4B/15	Aard controle R Indicator: G4B/16
1	060687 Gemeente Middelburg	Tozo1		0	0	0
2	060687 Gemeente Middelburg	Tozo2		0	0	0
3	060687 Gemeente Middelburg	Tozo3		0	0	0
4	060687 Gemeente Middelburg	Tozo4		0	0	0
5	060687 Gemeente Middelburg	Tozo5		0	0	0
6	060717 Gemeente Veere	Tozo1		0	0	0
7	060717 Gemeente Veere	Tozo2		0	0	0
8	060717 Gemeente Veere	Tozo3		0	0	0
9	060717 Gemeente Veere	Tozo4		0	0	0
10	060717 Gemeente Veere	Tozo5		0	0	0
11	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo1		0	0	0
12	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo2		0	0	0
13	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo3		0	0	0
14	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo4		0	0	0
15	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo5		0	0	0
100						

Regeling G12B

Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_Deel openbaar lichaam	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G12B/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)
Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	1	060687 Gemeente Middelburg	€ 0	Deel openbaar lichaam
	2	060717 Gemeente Veere	€ 0	
	3	060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	
	20			

Regeling L5B

Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikkingnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)
SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02	Een pijler per regel	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03	Aard controle R Indicator: C75B/04
	1 060687 Gemeente Middelburg	0	0	€ 0	€ 0
	2 060717 Gemeente Veere	0	0	€ 0	€ 0
	100 060718 Gemeente Vlissingen	0	0	€ 0	€ 0
	Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting	
	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09	
	1 060687 Gemeente Middelburg	€ 0	€ 0		
	2 060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 0		
	100 060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	€ 0		
	Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Einderantwoord (Ja/Nee)		
	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/10	Aard controle R Indicator: C75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12		
	€ 0	€ 0	Ja		

Vaststelling van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld door het dagelijks bestuur van Orionis Walcheren en vastgesteld in de vergadering van 13 april 2023.

Het algemeen bestuur van Orionis Walcheren zal de jaarrekening in haar vergadering van 13 juli 2023 vaststellen.

Bijlage 1: Kerncijfers

Klantenaantal P-wet	Per begin jaar	2858 klanten
	Per einde jaar	2789 klanten
	Gewogen gemiddelde	2832 klanten
Prijs Uitkering	P-wet (excl. terugv+verhaal) en excl. Loonkostensubsidie	€ 15.078
Klantenaantal overig (excl. BBZ-light)	Per begin jaar	141 klanten
	Per einde jaar	133 klanten
	Gewogen gemiddelde	138 klanten
Aantal Wsw-medewerkers (incl. Begeleid Werken)	Per begin jaar	554 Wsw-ers
	Procentuele daling (in fte) dit jaar	5,2 %

Bijlage 2: Financiële bijdragen van gemeenten

Verdeelsleutels

De extra gemeentelijke bijdrage bestaat uit het saldo op BUIG, gesaldeerd met tekorten in de bedrijfsvoering. Op Buig-saldi wordt een verdeelsleutel toegepast die gelijk is aan de verhouding [Rijksvergoeding Buig + evt. Vangnetuitkering] tussen de gemeenten.

Op de overige saldi wordt eenzelfde verdeelsleutel toegepast als op de exploitatiebijdrage. Die is gelijk aan de verhouding [Rijksvergoedingen BUIG/VU, WSW en re-integratie] tussen de gemeenten.

Voor de berekening van de verdeelsleutel gaan we uit van de werkelijke Rijksvergoedingen zoals de gemeenten ze ontvangen hebben.

Verdeelsleutel expl.bijdrage	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	53,54%	53,64%	53,00%	0,00%	53,00%	53,12%
Middelburg	40,76%	40,79%	41,18%	0,00%	41,18%	41,00%
Veere	5,69%	5,57%	5,82%	0,00%	5,82%	5,87%

Verdeelsleutel extra bijdrage	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	53,72%	53,71%	52,90%	0,00%	52,90%	53,12%
Middelburg	40,90%	40,90%	41,51%	0,00%	41,51%	41,28%
Veere	5,38%	5,39%	5,59%	0,00%	5,59%	5,59%

Eindafrekening gemeentelijke bijdragen in 2022

Extra bijdrage / reductie	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen	267.966	-144.700	-109.600	-200	-109.800
Middelburg	204.038	-110.100	-85.000	400	-84.600
Veere	29.596	-14.900	-12.100	-200	-12.300
Walcheren	501.600	-269.700	-206.700	0	-206.700

Exploitatiebijdrage	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen	7.780.464	8.032.700	8.265.900	19.500	8.285.400
Middelburg	5.923.857	6.107.500	6.423.000	-27.900	6.395.100
Veere	827.478	834.400	907.700	8.400	916.100
Walcheren	14.531.800	14.974.600	15.596.600	0	15.596.600

Specifieke bijdragen	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen	17.500		252.846	0	252.846
Middelburg	177.000	130.000	457.960	0	457.960
Veere	35.000		85.394	0	85.394
Walcheren	229.500	130.000	796.200	0	796.200

Bijz. bijst./minimabeleid	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen	3.203.751	3.259.575	3.259.575	-310.167	2.949.408
Middelburg	2.540.916	2.591.536	2.746.536	-307.139	2.439.397
Veere	423.031	392.289	412.289	-56.560	355.729
Walcheren	6.167.698	6.243.400	6.418.400	-673.866	5.744.534

Tozo regeling			2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen			0	-136.375	-136.375
Middelburg			0	-200.117	-200.117
Veere			0	-92.138	-92.138
Walcheren			0	-428.630	-428.630

Energietoeslag / leefgeld	2021 (= SHV)	2022 (= SHV)	2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen	18.128	42.291	4.395.000	295.998	4.690.998
Middelburg	9.638	18.897	3.992.000	514.175	4.506.175
Veere	2.791	4.813	1.003.000	316.630	1.319.630
Walcheren	30.557	66.000	9.390.000	1.126.803	10.516.803

SMI Kinderopvang	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie
Middelburg	74.265	79.406	79.406	-39.278	40.128

Eindafrekening rijksvergoedingen in 2022

Buig incl. SH	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	25.390.337	28.758.352	24.083.942	0	24.083.942	23.342.353
Middelburg	19.329.334	21.895.895	18.900.038	0	18.900.038	18.139.551
Veere	2.540.306	2.886.125	2.542.999	0	2.542.999	2.457.915
Walcheren	47.259.977	53.540.372	45.526.979	0	45.526.979	43.939.819

P-budget Re-integratie/BsW	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	3.186.382	3.189.829	3.329.186	0	3.329.186	3.387.560
Middelburg	2.241.060	2.291.561	2.353.985	0	2.353.985	2.392.056
Veere	127.268	123.242	133.532	0	133.532	131.424
Walcheren	5.554.710	5.604.632	5.816.703	0	5.816.703	5.911.040

P-budget Wsw	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	7.257.911	6.925.015	6.907.660	0	6.907.660	7.143.332
Middelburg	5.713.225	5.369.285	5.414.743	0	5.414.743	5.613.727
Veere	1.143.559	1.028.471	1.092.310	0	1.092.310	1.155.947
Walcheren	14.114.695	13.322.771	13.414.713	0	13.414.713	13.913.006

Steun en herstellpakket	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	231.461	426.525	466.334	0	466.334	466.334
Middelburg	167.098	307.920	336.659	0	336.659	336.659
Veere	8.441	15.555	17.007	0	17.007	17.007
Walcheren	407.000	750.000	820.000	0	820.000	820.000

TOTALE BIJDRAGE	2021	2022	2022-3	mutatie	realisatie
Vlissingen	47.353.900	50.489.587	50.850.843	-131.244	50.719.599
Middelburg	36.380.432	38.681.899	40.619.327	-59.859	40.559.468
Veere	5.137.471	5.269.995	6.182.131	176.132	6.358.263
Walcheren	88.871.802	94.441.481	97.652.301	-14.971	97.637.330

Bijlage 3: Lijst van afkortingen

ANW	Algemene Nabestaanden wet
aok	Arbeidsovereenkomst
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBR	Budgetbeheer
BBZ	Besluit bijstandsverlening Zelfstandigen
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheden
BUIG	wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BsW	Beschut Werken
BW	Begeleid Werken
CPB	Centraal Planbureau
Divosa	Belangenvereniging van Sociale Diensten
IOAW	Inkomensregeling voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
LKS	Loonkostensubsidie
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NUG / NUGger	Niet Uitkeringsgerechtigde
NVVK	Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren
OW	Orionis Walcheren
P-budget	Participatiebudget
PW	Participatiewet
PL	Persoonlijke Lening
RI	Re-integratie
RVU	Regeling Vervroegd Uittreden (voor Wsw-ers)
SE	Subsidie eenheid (Wsw)
SK	Saneringskrediet
SROI	Social Return on Investment
Tonk	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WLB	Werkleerbedrijf
WNT	Wet normering topinkomens
Wsw / SW	Wet Sociale Werkvoorziening

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren te Vlissingen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader van 19 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2022.
- De balans per 31 december 2022.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 februari 2015, het normenkader van 19 december 2022 en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.075.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 20 februari 2015. Op basis van paragraaf 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 250.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur niet beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en anderen aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifieke (op basis van fraudekarakteristieken) geselecteerde journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij het management en het lezen van notulen.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling en de complexiteit van de wet- en regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter.

Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de gemeenschappelijke regeling dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang; niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij – rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 1.075.000 – een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de statuten van de gemeenschappelijke regeling alsmede de aangegane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten.
- Het kennis nemen van de primaire begroting 2023 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2023, hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks en algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. Conform de statuten worden gerealiseerde resultaten verrekend met de deelnemende gemeenten. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij vanuit dat perspectief passend voor de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 februari 2015, het normenkader van 19 december 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 17 april 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA

